AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

1927 m. — Lithuanie Bagotoji

No. 16-tas | Telefonas Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 18-tą BALANDŽIO (APRIL) 1936 M. | Kaina 5 Centai | VOL. XIX

Lietuvos Žydas Australijoje Paliko Milijonus, Kurie Gali Buti Pargabenti į Lietuvą

Neseniai Lietuvoje buvo pasklidusi žinia kad vienas iš Lietuvos kilęs žydas Australijoje paliko didžiulius turtus. Dabar aiškėja tikrai įdomi tų turtų likimo istorija. Pasirodo, kad prieš 50 metų iš Suvalkijos į Angliją buvo išvežtas 13 metų žydelis Tefke Gotlib. Nors jaunas buvo tada vaikinas, bet jis jau buvo pasižymėjęs keistais palinkimais ir dideliais gabumais. Anglijoje Tefke Gotlibas nenorėjo dirbti kokį nors darbą, arba užsiiminėti prekyba. Jaunąą vyruką labai traukė uoste stovėję laivai ir galiausiai pats Tefkelis Gotlibas tapo jurininku. Savo juros tarnybą Gotlibas pradėjo prekybiniam laive. Bet netrukus jis įstojo į Karo Laivyno jurininkų mokyklą. Savo gabumais ir ištverme Gotlibas padarė didelę karjerą Anglijos karo laivyne. Tapęs laivyne aukšto rango jurininku (berods, admirolu (Tefkelis Gotlibas savo pavardę ir vardą pakeitė į Thomas Smith. Vistik nežiurint į tai, kad jis pasidarė žymus ir turtingas žmogus nenutraukė santykius su savo šeimos nariais — broliais ir seserimis, likusiais Lietuvoje. Dar prieš 16-17 metų likę Lietuvoje Gotlibai gaudavo laiškus iš savo brolio, gyvenusiojo Australijoje. Tefke Gotlibas — Thomas Smith dar budamas laivyne, tapo vienu iš turtingiausių Australijos žemvaldžių. Išėjęs iš karo laivyno į atsargą, viengungis Tefelis savo turtus vis didino.

Neseniai Thomas Smith, taigi Tefkelis Gotlibas, Australijoj mirė nepalikdamas nei žmonos nei vaikų, nes buvo nevedęs. Prie šio turtuolio mirties buvo tik 12 negrų — admirolo Smitho — Tefkelio Gotlibo saugotojai.

Australijos įstaigų apskaičiavimu, mirusiojo Smitho palikimas siekia apie 60 milijonų svarų, t.y. 1800 milijonų litų. Iš to apie pusę yra grynais pinigais aukso vertybės popieriais. Kitas turtas yra milžiniški žemės plotai ir avių bandos.

Šio milžiniško palikimo tikri paveldėtojai yra, mirusiojo broliai, iš kurių vienas gyvena Padembavos dvare, Vilkaviškio apskrity, kitas Slabadose, Šakių apskrity ir okupuotoje Lietuvoje, mirusiojo sesuo, kuri šiuo metu gyvena Amerikoje ir jau irgi mirusios turtuolio sesers sunus, šiuo metu gyvenąs Simne.

Visi šie aukščiau išvardinti miliardieriaus įpėdiniai yra nebiedni žmonės tačiau sužinoję apie šitokius galimumus praturtėti, visi jie sukruto. Gotlibai dabar skubiai renka visus dokumentus ir įrodymus, kurie liudija, kad jie yra mirusiojo Tefkelio Gotlibo Thomo Smitho įpėdiniai. Dar kovo mėnesio bėgyje, Gotlibai žadėjo per atatinkamas Lietuvos įstaigas oficialiai pareikšti savo teises į mirusiojo miliardus. Kai kas iš įpėdinių, kartu su vienu Kauno advokatu, rengiasi netrukus vykti į Australiją palikimo reikalu.

Taigi visai galimas dalykas, kad tie Smitho-Gotlibo palikti milijonai bus parvežti į Lietuvą. — **Tsb.**

Šiemet Kaune Bus Pradėtas Statyti Dariui Ir Girėnui Paminklas

1933 m. liepos 17 d. tragingai žuvus didvyriams lakunams Dariui ir Girėnui, jiems buvo sumanyta pastatyti didžiulis paminklas. Šis sumanymas susilaukė gyvo visuomenės pritarimo ir aukų šiam tikslui ėmė smarkiai plaukti iš viso krašto. Greitu laiku paminklui statyti komitetas surinko apie 100.000 litų. Tačiau paskutiniuoju laiku apie busimą didvyriams paminklą plačiau nebuvo girdėti, nes pirmiausia buvo stengiamasi sutvarkyti jų žuvimo vietą Soldino miške. Dabar lakunų žuvimo vietą sutvarkius, didžiajam paminklui statyti komitetas tuo sumanymu vėl pradėjo gyvai rupintis. Numatoma, kad paminklas bus pradėtas statyti dar šiemet. Netrukus komitetas paskelbs paminklo projektui pagaminti konkursą. — **Tsb.**

PRANCUZIJA PERSPĖJA ANGLIJĄ

Paryžius, bal. 15. — Prancuzija perspėja Angliją, kad pastaroji vengtų savirankiškumo prieš Italiją. Prancuzija nori kaip nors išvengti kivirčių su Mussolini Etiopijos užkariavimo klausime.

Mat Mussolini yra pasižadėjęs laikyt su prancuzais bendrą frontą prieš vokiečius, jei tik pastarieji nebandys pastot jam kelio Afrikon kare su etiopais. Bet anglai su tuo nesutinka, nes jie Mussolinio avantiuroj įžiuri tiek pat pavojaus savo kolonijoms kiek prancuzai jo mato iš Hitlerio pusės. Paskutiniomis dienomis Italijos kariuomenei pasisekė pažengt pirmyn arčiau Etiopų sostinės Addis Ababa, prisiartint prie Tano ežero iš kurio Nylio upė išteka ir skrieja per britų Egiptą link Viduržeminių Jurų, kurios ilgis driekiasi per 1,500 mylių. Jei etiopai bus galutinai nukariauti, Mussolini gali ir ežerą ir upę pasisavint. Anglų kolonijoms gręsia pavojus. Anglai visa tai matydami ir netekę kantrybės, gali pradėt bataliją prieš Mussolinį, ir duot jam tiek, kad tas atsilieptų per desėtkus metų, kad italijonas bijotų ir pamislyt apie Afriką.

Prancuzai to anglų pasimojimo bijosi. Jiems Hitleris baugesnis negu anglams Mussolini. Jie gązdina anglus, kad jeigu Tautų Lygą bandys nuo savo pasimojimo prieš italus nepasitraukt, tai Prancuzai žada pasitraukt iš Tautų Lygos ir tokiu budu išgelbėt savo kailį nuo Mussolinio bizuno. Užtai ir prancuzų premieras Albert Sarraut kreipiasi į tautas, kad jos remtų Prancuziją prieš artėjantį pavojų, kuris yra daug didesnis negu kas galėtų įsivaizdint.

Genevoje (Šveicarijoje). — Čia įvyko Prancuzijos, Anglijos ir Belgijos slapti pasitarimai link suderinimo bendro fronto prieš Vokietiją. Į tą slaptą konferenciją buvus ir Italija pakviesta, bet atsisakiusi dalyvaut bile kur iki nebus nuimta nuo jos prieškarinės sankcijos.

Ką tos trys valstybės savoje konferencijoje nutarė daryt iki šiol dar niekam nėra žinoma. Tačiau yra kalbama, kad vokiečiai puldami Prancuziją bandys puolimą daryt ten, kur nėra įsitvirtinimų. Todel manoma, kad businčiame kare prancuzų su vokiečiais, vokiečiai briausis per Holandiją arba per Šveicariją ir t.t. Sužinota, kad tos konferencijos dalyviai bandė apskaičiuot savo ir priešų karo iegas ir jeigu karas ištiktų, tai pirmiausiai bus pasiųsta bombiniai orlaiviai, tankos ir arti'erija, kad visų pirmiausiai sunaikinti industrijos — radijo ir gelžkelio įstaigas.

VOKIETIJA PASIULYS SUDARYT DVIŠALES SUTARTIS SU ČEKOSLOVAKIJA IR LIETUVA

Paryžius, Elta. — Paryžiaus laikraščiai numato, kad nauji vokiečių pasiulymai neįneš jokių naujų elementų ir nieku nepaveiks vyriausiųjų štabų pasitarimų, kurie netrukus turi prasidėti. Matin korespondentas Berlyne yra patyręs, kad Flandino kalba turėjo tam tikros įtakos paskutinio Vokietijos atsakymo redakcijai. Petit Pariesien reiškia nuomonę, kad naujas vokiečių dokumentas vargiai skirsis nuo ankstesniųjų. Naujuose pasiulymuose svarbią vietą užims naujo Locarno planas, kurį bus pasiulyta sudaryti tarp Prancuzijos, Belgijos ir Vokietijos, Didžiajai Britanijai ir Italijai garantuojant ir sudarant nepuolimo paktą 25 metams. Dėl Europos rytų Vokietija pasiulys sudaryti dvišales sutartis su Čekoslovakija ir Lietuva. Aiškus plano tikslas, pasak laikraščių, yra užmuryti Prancuziją vakaruose ir izoliuoti Rusiją rytuose. Journal tvirtina, kad vokiečių dokumente nebus nė vieno žodžio apie Locarno valstybių memorandumą. Esą, iš Hitlerio negalima laukti nei simboliško gesto, nei jokios nuolaidos, kokios pageidauja Didžioji Britanija ir reikalauja Prancuzija. Jour rašo, kad vakar vakare Berlyno buvo pasklidę gandų, kad Hitleris ketina padaryti nuolaidą Pareinio fortifikacijų klausimu. Esą, Vokietijos pasienio fortifikacijos bus statomos palaipsniui taip, kad Prancuzijai ir Belgijai nebus pagrindo bukštauti. Žinomas prancuzų publicistas Pertinax nieko nelaukia iš Vokietijos atsakymo ir todel Echo de Paris skiltyse svarsto vyriausiųjų štabų pasitarimų klausimą. Dėl Vokietijos dalyvavimo štabų pasitarimuose Pertinax yra labai skeptiškai nusistatęs. Ta proga jis pareiškia nuomonę, kad Vokietija fortifikacijų klausimu nusileis tik jėga priversta.

Afrikos Taika Neįmanoma

Geneva, (Šveicarijoje), bal. 15. — Jau kiek laiko atgal, Tautų Lyga buvo pakvietus Italiją su Etiopija prie taikos ir ji neva sutiko apie tai tartis. Bet kuomet Italijos delegatai pribuvo Tautų Lygon, pasirodė kad jie neturi jokių įgaliojimų nuo Mussolini, kad galėtų Italijos vardu apie tai kalbėti. Kai-kurie iš jų sakėsi atvykę tiktai tartis su Tautų Lygos nariais vien tik prirengiamaisiais taikon tarimais. Kiti delegatai pasisakė, kad Mussolinio tikslu yra ne tartis su "nukariautais" etiopais ar bent Tautų Lyga, bet pądiktuot "nukariautiesiems" taikos išlygas.

Mussolini mano, kad pirm negu lietaus sezonas užeis jis bus su savo kariuomene etiopų sostinėje, ir tą-syk jau visi žinos kuris kurį nugalėjo. Bet Tautų Lygos sankcijų komitetas iš 18, mano kitaip: Dr. Augusto Vasconcellos (portugalas) žada sušaukt to komiteto susirinkimą ir tikimąsi, kad tame susirinkime bus tartasi apie dar didesnį Mussolinio sankcijonavimą.

Nors Italija ir sako, kad ji nesibijanti sankcijų, tačiau sankcijos ją smaugia nelyginant tas žaltys. Jau Mussolinio aukso rezervai tuštėja, ir nėra daugiau iš kur jo pasisemt. Su Anglija prekyba veik visai sustojo. Anglija pereitą sausio mėnesį tepirko iš Italijos už $70,000, o metai prieš tai ji pirko už $1,942,000. Tas pats darosi ir su Prancuzija ir veik su kitomis 23-is tautomis, kurios tų sankcijų prisilaiko. Tiktai Suv. Valstijos sankcijų ne daug ko paiso ir todel jų biznis pakilo: pereitais metais per sausio mėnesį buvo įvežta už $1,645,000, o šiemet už tą patį mėnesį jau įvežta už $1,867,000.

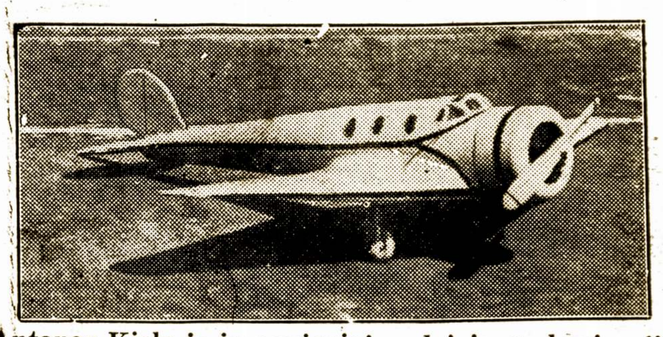

Antanas Kiela ir jo naujovinis orlaivis, su kuriuo jis planuoja skrist Lietuvon be sustojimo.

NE AŠARŲ BET PASIAUKOJIMO JIE NORI

Vargu rastume lietuvį, kuris nebutų graudžiai apsiverkęs, kada išgirdo baisią žinią apie žuvimą musų mylimų karžygių Dariaus ir Girėno. Tačiau tie musų mylimi karžygiai ne tam rizikingam žygiui save aukojo, kad mus pravirgdinti. Priešingai, jie norėjo, kad mes išmoktume neverkti del tautos nelaimių, ir nepasisekimų, bet, kad nelaimių ir nepasisekimų atsitikime dar su didesniu atkaklumu, drąsa ir energija rįžtumes į naujus žygius, tol kol pergalę pasieksim. Jie žinojo, kad kliutys nugalimos ne ašaromis, bet pasiaukojimu, drąsa ir ištverme. Delto jie mums ir testamentą paliko neverkti, bet naujiems žygiams ruoštis.

Dariaus ir Girėno nemirtinga dvasia iš Amžinybės tėmija ar mes išmokom tą kilnią ir šviesią patriotizmo lekciją, ar mes eisime jų Testamente nurodytais keliais, ar išmoksime tą pamoką, kurią jie brangiausia kaina savo gyvastimis mums suteikė. Musų karžygių dvasiai butų didesnis skausmas nei pati jų mirtis, jei mes taip greit nupultume į saumylybę, ir į vergovės letargą ir neišmoktume buti didingesniais ir vertingesniais žmonėmis. Neišsirangytume iš tinginystės ir apsileidimo snaudulio ir nepradėtume siekti didesnius tautos ir žmonijos pažangos darbus dirbti.

Nė vienas geras ir vertingas lietuvis, kuris verkė musų karžygių, negali pamiršti jų palikto testamento ir negali buti ramus nepriside-jęs bent doleriu-kitu ar bent mažu darbu nusiųsti sparnuotą lietuvių lakuną Antaną Kielą oru iš New York į Kauno aerodromą ir apvainikuoti jų Didįjį žygį tikslo pasiekimo vainiku. Geras lietuvis negali neišmokti to atkaklaus pasiryžimo ir pasiaukojimo nugalėti kliutis už kurias musų karžygiai savo gyvastimis užmokėjo. Taigi atsiminkite, kurie verkėte, (o verkėte visi), kad ne ašarų musų karžygiai iš mus norėjo, bet tautos ir žmonijos pažangos darbams pasiaukojimo. Delto pasiaukokime Dideliam Tikslui. Kiekvienas, kuris tik dirba, gali bent su doleriu prisidėti. Prisidėkim be atidėliojimo. Juo greičiau sukelsim reikalingą pinigų sumą tuo greičiau įvykdinsim tikslą. Laikas greit bėga.

Lakuno Antano Kielos skridimo rėmėjai jau renkami, ankstyvosios krekždės jau pribuvo rėmėjų eilėse. Centralinis Trečiąjį Skridimą Remti Komitetas šiuo atsišaukia į visas Amerikos lietuvių kolonijas ir prašo veikėjus imtis iniciatyvos suorganizuoti komitetus ir pradėti darbą savo kolonijose. Kreipkitės į Komitetą informacijų. Ta proga prašome ir gerbiamus musų spaudos atstovus, redaktorius, pridėti savo talkos pėtį prie šio skridimo darbo.

Trečiąjį New York Kaunas Skridimą Remti Komitetas, 231 Bedford Avenue, Brooklyn, New York.

Vėžys Netrukus Bus Paprastai Išgydoma Liga

Viename anglų žurnale The American Journal of Cancer Dr. Mendel Jacobi iš Beth-El Ligonbučio, Brooklyne, patalpino įdomų straipsnį kaip galima vėžį išgydyt.

Tarpe ko kito jis darė bandymą ant 120 gyvunų — pelių, kurios turėjo vėžio ligą.

Tas peles jis išdalino į tris grupes su įvairaus laipsnio tumorais (sutinimais) iš kurių vėžio liga vystosi. 70 pėlių vėžiu sergančių padėjo po naujo gydymo priežiura, o 50 jų paliko abelnoje priežiuroje. Dr. Jacobi pirmutinėms pelėms įleido typhoido (karštligės) bacilų skiedinio į pelių tumorus ir į gysles. Nors pelės ir labai sirgo po tokio skiedinio išmirkštimo už 3-jų valandų laiko pas jas pasireiškė nepaprastas gyvumas ir tumorai persprogo ir tuojau sunyko. Pelės pasveiko. Bet reikalauja dviejų įšmirkštimų, vienas įšmirkštimas ne visuomet vėžį apgali.

Gi tos pelės, kurios turėjo panašų vėžį, bet nebuvo gydomos su karštligės bacilų skiediniu, o tik buvo abelnoj gydymo priežiuroj, visos išstipo; kadangi vėžio liga eina sulig metų amžiaus, tai ir tos pelės, kurios buvo senesnės greičiau užbaigė savo gyvenimo dienas.

Tas typhoido bacilų skiedinis buvo naudos ir ant vištų, sergančių vėžio liga, ir jos buvo išgydytos. Dabar šis pasekmingas gydymo budas nuo vėžio ligos bus išbandytas ir ant žmogaus. Ir jei jis pavyks taip pasekmingai žmogų išgydyt, kaip kad tas 70 pelių, tai vėžio liga jau daugiau nebegąsdins žmonių.

2,500 Mokytojų Gaus Darbą

Albany. — Šio mėnesio pradžioj valstybės darbų progreso administracija paskyrė iš ypatingo fondo $2,500,000 del 2,500 netekusių darbo mokytojų. Pirm negu mokytojai imsis savo amato bus pasiųsti į Buffalo mokytojų seminarijon del praktikos ant poros savaičių.

Šie visi mokytojai yra planuojami skirt del suaugusių kursų vasariniam sezonui.

Kauno Gatvėse Guli 5 Milijonų Litų

Kauno miesto savivaldybės statistikos biuro apskaičiavimais, 1927-1935 metų laikotarpy Kauno miesto gatvėms grįsti išleista jau 4.615 tukst. litų. Didžiausia šios sumos dalis tenka paprasto akmens grindimui, butent, 2.050 tukst. lt., meksfaltui išleista 1.020 tukst. lt., bitukui — 525 tukst. lt., amezitui — 450 tukst. lt. ir tašytiems akmenims — 570 tukst. lt. Tačiau į šią sumą neįeina žemės darbai ir daug kitų išlaidų. Taigi Kauno gatvės per 9 metus pareikalavo 5 mil. lt. tik pačiai grindinio medžiagai. -

Klausimai ir Atsakymai

KONGRESO REGULARIŠKOS IR SPECIALIŠKOS SESIJOS

Klausimas: Kada Kongresas susirenka, ir kas šaukia tą susirinkimą?

Atsakymas: Kongresas susirenka reguliariškai sykį į metus, sausio 3d., ir pasilieka sesijoje tik pakol užbaigia visus dalykus.

Nepaprastuose atsitikimuose, prezidentas gali sušaukti Kongresą speciališkoje sesijoje svarstyti ypatingus pasiulijimus. **F.L.I.S.**

LIETUVIAI AMERIKOJ

Hartford, Conn.

PUBLIKA ZIKO PAVEIKSLAIS NEPATENKINTA

Neperseniai atvažiavo iš Brooklyno p. Žukauskas — Zikas surengti krutamų paveikslų vakarą. Kreipėsi pas kleboną, bet klebonas atsisakė rengti. Toliaus mėgino prikalbinti L.R.K.S.A. 89 kuopos veikėjus, kad kuopa surengtų jam, bet tie taipgi pakalbėję su Ziku, atsisakė. "Rizika su nežinomu prasidėti. Mes turim vietinį, gerą Lietuvos filmų rodytoją, žymų jaunuolį, filmininką Juozą Januškevičių, kurio paveikslai žinomi ir geri yra ir kuris pats yra žinomas per visas Lietuvių kolonijas ir kokį tavorą jis parduoda. Januškevičiaus filmos publikos pageidaujamos ir rengėjam nėra baimės jam surengti vakarus."

Zikui beieškant rengėjų Hartforde, tame laikotarpy buvo surengta Januškevičiui krutamų paveikslų vakaras Lietuvių Parapijos Svetainėj. Januškevičius parodė ištikrųjų gražius paveikslus, vaizdai spalvuoti, garsiniai, publikai labai patiko. Buvo kuom gėrėtis. Girdėjau rengėjam liko $60.00 pelno. Tai žinoma buvo nemažai publikos tiek pelno atgabenti.

Atsisakius ir kitom draugijom, Zikas vos stengėsi padaryti kontaktą su kaip kuriais SLA. 124 nariais ir štai surengta paveikslų vakaras del balandžio 7 d. Publikos susirinko visai mažai, matyt patys nariai nesilankė. Paveikslų rodymas buvo tikrai blogas, patys paveikslai dar blogesni. Vaizdai neaiškųs ir tamsųs, ypatingai neįdomus. Buvo galima užmigt žiurint į tokias filmas. Paveikslai greit slinko ir nemažai mirgėjo, net akis ir galvą pradėjo skaudėti. Didžiuma paveikslų rodė ne iš Lietuvos, bet iš Afrikos ir Amerikos kas mum Lietuviams neįdomu, atėjus pamatyti Lietuvos filmų. Tuli vaizdai aiškiai buvo matyti, kad Amerikoje daryti, bet Zikas mum aiškino, kad iš Lietuvos. Ar galim pagirti tokį dalyką? Žiurint į tokius netikusius paveikslus ir klausant Ziko pirpinimą ant armonikos per visą vakarą vienodos natos, padaro žmogų sergantį.

Publika atsilankius ant Ziko paveikslų tapo apgauta. Ant plakatų surašyta kelios špaltos vardų Lietuvos miestų, bet parodė tik kelis. Per visą vakarą žiurėjau kada parodys iš Lietuvos Operos veiksmą "Pupų Dėdė" kaip ant plakatų garsinta, kad bus, bet nėko tokio panašaus nebuvo. Tai ar ne apgavystė?

Publikai einant namo, paveikslus peikė ir išsireiškė nepatenkinimą už prastą programą ir už apgavinėjimą. p. Zikas turėtų gėdą tokius paveikslus rodyti, o SLA. 124 kuopos tuli nariai tokių paveikslų vakarus rengti.

p. Zikui patartina gryšti atgal į kriaučių fabriką Brooklyne prie savo siuvimo ir pasiliauti tolimesnį apgavinėjimą publikos ir rodymą netikusių filmų kas sudaro blogą įspudį jaunuomenei ir žemina Lietuvos vardą.

S.L.A. 124 kps. Narys.

Philadelphia, Pa.

POLITINIS LIETUVIŲ VEIKIMAS

Penktadienio vakare, kovo 27-tą, įvyko Lietuvių Demokratų Kliubo susirinkimas. Kalbėta del "Primary" ir "General" rinkimų, ir kiti dalykai pasitarta.

Lietuvių Kliubas su darbščia valdyba, per virš du metu labai ištikimai darbavosi del Demokratų Partijos, už ką lietuviams buvo žadėta valdiškų darbų. Bet rinkimams praėjus, viskas nutilo, "viskas O. K.". Yes, taip budavo iki šioliai, lietuvius išnaudodavo. Gerai, kad nors dabar pradedame susiprasti. Visgi geriau vėliau, negu neikad. Jei norime lietuviams Amerikos piliečiams valdžios darbų išgauti, ar kitokių privilegijų, kaip kad kitataučiai naudojasi šioje šalyje, tai turime politikoje butinai visi lietuviai bendrai išvien darbuotis, nežiurint kokiuose tikėjimose, ar kokiose partijose esame užsiregistravę.

Todel, nutarta stipriau ir vieningiau laikytis politikoje. Kai jau patirta kad pavieniai lietuvių kliubai visai negali politinių bosų užinteresuoti, tai galutinai nutarta vienytis visom Phila. lietuvių draugijom į vieną didelę politinę Amer.-Lietuvių organizaciją. Tuomet, kai ateis didesni rinkimai (Oh Boy!), lietuviai bus žinomi kaipo sveriantis, lemiantis elementas. Ir kai tą žinos, bus įsitikinę, dideli politikos ponai, tuomet be abejonės bus lengviau gaut miesto darbai ir kiti musų broliams lietuviams palengvinimai. Kai ikišiolei paskirai darbavomės, tai nieko stebėtino, kad nieko ir negavome. Lietuviai buvo ignoruojami.

Del virš išdėstyto lietuvių vieningo politinio veikimo, bus daugiau rašyta ir plačiai aiškinta įvairiais budais. Malonėsite interesuotis, ir eiti tuo klausimu į talką. Vienybėje galybė. Juk mes lietuviai nemažesnius mokesčius (taksas) mokam, negu kitų tautų Amerikos piliečiai. O kodel mes lietuviai negaunam tų pilnų privilegijų ką kiti naudojasi. Mes daug nenorim, vien tik kiek mum lietuviam proporcionaliai priklauso. Philadlephijoje lietuvių daug gyvena, daugumoje namų savininkai, geri taksų mokėtojai; tik mum reikia skaitlinėmis priparodyti.. Ir vienintelis budas tai juodas ant balto, reikia padaryti cenzas, — reikia visus ir viską surašyti. Visiem lietuviam širdingai pritariant, tas įvyks nepoilgio.

Pr. Pukas,
609 N. 12th St.

Gardner, Mass.

Balandžio 6-tą dieną nuėjau į Lietuvos Sunų Draugystės susirinkimą užsimokėti mėnesinių duoklių. Pirmininkas atidarė susirinkimą ir priėjus iki perskaitymo prisiųstų draugystei laiškų sekretorius atsistojo ir perskaitė vieną iš laiškų, kuris pasirodė esąs iš "Laisvės" Redakcijos nuo Bimbos iš Brooklyn, N. Y. Rašo:

Gerb. L. S. Draugystė, Gardner, Mass. Ašai Tamstas išmokinau, apšviečiau, prirašiau prie unijų ir padėjau iškovoti didesnes algas, už tai prašyčiau tamstų piniginės pašalpos ir žinau, kad neatsisakysit. Iškalno dėkui".

Pirmininkas užklausė draugų ką manote daryti su tuo laišku? Visi draugijos nariai vienbalsiai atmetė. Buvo apie trys bimbiniai, kurių plikės pradėjo rausti ir nervuotis, mėgino kaip ką paaiškinti, bet jau nesisekė. Pasirodo, kad Bimba pradeda kolektuoti ir eina maldauti "almužnos" visai ne pas savo plauko draugystės žmones. L. S. Draugystė neturi nieko bendro su Bimbos tuščiu krepšeliu. L. S. draugystėje yra bepartyviškai tautiška ir jokiai Maskvkai nei Bimbom netiki. Tas parodo, kad komunistinio veikimo dirva užaugo usnimis ir nebeduoda jokių vaisių. Delto jie priversti yra maldauti pas kitas draugystes. Matyt, kad sužinojo L. S. Draugystė, turi turto $8,000.00, ir todel ponas Bimba prašo pašalpos iš L. S. Draugystės, bet nepasakė kokia liga serga ir pas kokį gydytoją lankosi. Kada prisiųs nuo gydytojo paliudymą, tai gaus iš L. S. Draugystės piniginės pašalpos. **Draugas**

* * *

P. S. šita musų bendradarbio žinia apie komunistinio laikraščio "Laisvės" vadų šliejimąsi į lietuvių tautiškas draugijas su aukų kaulinimais jau nebenaujiena; Worcestery pora savaičių atgal jų vadas Leonas Pruseika (buvęs sklokos vadas, o dabar jau atsivretęs į bimbinius) rinko aukas "Laisvės" jubiliejaus sukaktuvėms. Laike vakarienės kas davė $1.00 tas gavo du pruseikinius bučkius, o kas nieko nedavė ir žiurėjo į jį kaipo į Maskvos agentą, tai tą bandė prie baro nusivest, kad suminkštint tokio užkietijimą. Užtai reikia pripažint, Leonui artistiškus gabumus, tik gaila, kad tie jo gabumai kyla ir slugsta su alučio putomis. — Red.

VISI S.L.A. VEIKĖJAI DARBAN!

SLA. JUBILIEJINIS ALBUMAS TURI BUTI IŠLEISTAS PIRM SEIMO

SLA. Jubiliejaus Komisijai Pildomoji Taryba pavedė išleisti ir SLA. Jubiliejinį Albumą šalimais kitų Jubiliejinio SLA. Seimo darbų. Albumo išleidimas yra didelis ir brangiai kainuojantis darbas — jis sujungtas su tukstančių dolerių išlaidomis. Bet kilnus ir reikšmingas darbas, kuris varomas pirmyn ne Pildomosios Tarybos ir jos išrinktos SLA. Jubiliejaus Komisijos naudai, bet Susivienijimo ir visų Amerikos lietuvių garbei ir naudai. Komisija galutinai nusistatė, kad leidžiamas SLA. Jubiliejinis Albumas turi buti gatavas pirm Seimo, nes kitaip sumažėtų tokio Albumo reikšmė. Todel komisija nuoširdžiai kviečia visus SLA veikėjus ir visus geros valios Amerikos lietuvius pagelbon ir prašo visų atkreipti dėmėsį į sekamus dalykus:

1. Komisija nusistačius išleisti tokį Albumą, kuriuo galėtų pasidžiaugti ir pasididžiuoti kiekvienas Amerikos lietuvis, ne vien SLA. nariai. Todel komisija nusprendė prisilaikyti kulturingai išleidžiamiem albumam nustatytos formos ir tokiu budu nebus galima talpinti ilgų istorijų prie telpančių SLA. Albume atvaizdų. Bus tik galimai trumpiausioje sutraukoje pažymėta ką atvaizdas perstato.

Visų užsitarnavusių SLA. veikėjų atvaizdai bus talpinami veltui su tuo supratimu, kad kiekvienas tokis veikėjas išanksto užsiprenumeruos Albumą, kad tuomi parėmus jo išleidimą. Prenumerata dabar tik $2.50 ir prenumeratas galima rinkti ligi pat Seimo. Todel SLA. kuopų veikėjai, kurie jaučiasi pasidarbavę Susivienijimui, prašomi atsiųsti savo atvaizdus. Kurie SLA. veikėjai prisiuntė savo atvaizdus su $5.00 tiems bus pasiųsta išleisto Albumo du egzemplioriai.

3. Prašosi visi Amerikos lietuviai profesionalai, kurie nėra SLA. nariais ir nesijaučia užsitarnavę Susivienijimui, prisiųsti savo atvaizdus SLA. Jubiliejaus Komisijai ir kartu $5.00 klišės padarymui ir apmokėjimui prenumeratos už Albumą. Kurių asmenų lėšomis atvaizdų klišės bus padaromos, tie asmenis tokias klišes galės atsiimti po to, kai bus išleistas Albumas.

4. Visa SLA. Jubiliejiniam Albumui medžiaga — atvaizdai turi buti prisiųsti į SLA. Centro Raštinę Albumo Leidimo Komisijai nevėliau gegužės 1 dienos, 1936 metų. Vėliaus prisiųstų atvaizdų nebus galima įdėti atatinkamam skyriuje ir iš viso negalima garantuoti, kad pavėluotai prisiųstus atvaizdus galėsime sunaudoti. Todel prašomi visi SLA. veikėjai ir profesionalai bei biznieriai pasiskubinti su prisiuntimu atvaizdų. Visos Albumui medžiagos rinkimas turi buti baigtas su gegužės 1 diena, š. m.

5. Komisijai reikalinga žinoti visus dar gyvus tuos SLA. narius, kurie įstojo į Susivienijimą pirm 1901 metų, taigi pirm Susivienijimo skilimo. Tokie nariai skaitomi SLA. veteranais ir jų atvaizdai turėtų tilpti Albume. Todel meldžiami tokie nariai, arba SLA. kuopų veikėjai prisiųsti komisijai tokių narių atvaizdus ir sekamas informacijas: a) pilnas vardas ir pavardė bei dabartinis adresas; b) kuomet įstojo į SLA. ir kurioje kuopoje; c) kokiuose urėduose SLA. kuopose ir apskričiuose tarnavo, arba šiaip kokiame SLA. naudai veikime dalyvavo; d) pažymėti aplamai tokio veterano užsitarnavimą Susivienijimo darbuose; jei veteranas buvo tik eiliniu nariu ir jokiuose darbuose nedalyvavo, tai vistiek pranešti informacijas kaip aukščiau prašoma, nežiurint ar tokis narys yra vyras ar moteris.

Pasitikime, kad gerbiami SLA. veikėjai ir visi geros valios Amerikos lietuviai mums pagelbės tinkamai atlikti tą svarbų ir reikšmingą darbą — išleidimą SLA. Jubiliejinio Albumo — ir iš anksto visiems tariame už tai nuoširdų ačiu. Atminkite broliai ir sesutės, kad šis darbas sujungtas su didelėmis išlaidomis ir kiekvienas medžiaginės paramos centas bus didžiai įvertinamas. Prašome tik neatidėliojant veikti ir kiek galima daugiau reikalingos Albumui medžiagos ir finansinės paramos suteikti. Su jusų visų pagelba išleisime amžinai atmintiną paminklinį leidinį — SLA. Jubiliejini Albumą. Tad visi darban!

SLA. Jubiliejaus Komisija:
F. J. Bagočius, pirmininkas,
A. B. Strimaitis, sekretorius,
M. J. Vinikas, iždininkas,
S. E. Vitaitis, redaktorius,
S. A. Cibulskis, kontrolierius.

Iš VVS Delegato Veiklos Amerikoje

Vilniui Vaduoti Sąjungos delegatas Amerikoje V. Uždavinys tolimesnėje savo priešvelykinėje veikloje kovo 24 ir 25 dienomis lankė Brooklyną ir New Yorką, susipažindamas su vietos lietuvių gyvenimu.

Kovo 26 d. laikė viešą paskaitą Brooklyno Lietuvių Piliečių klubo salėje, kur susirinko apie 200 klausytojų. Kalbėjo apie Vilniaus krašto lietuvių gyvenimą ir jų nuotaiką. Po paskaitos atsakinėjo į paklausimus.

Kovo 27 d. kalbėjo Vilniaus krašto reikalais Elizabeth, N. J. visuomenei lietuvių parapijos salėje, kur rado daug vilniečių dzukų, kurie gyvai klausinėjo apie Vilniaus krašto gyvenimą, apie savo gimines, kurių daugelį V. Uždavinys pažįsta asmeniškai. Kai kurie net verkė minėdami saviškių pavergtų brolių vargus.

Kovo 28 d. dalyvavo laikraščio "Vienybės" leidėjų Seime, kurį pasveikino Vilniui Vaduoti Sąjungos vardu ir pasakė trumpą kalbą paliesdamas Vilniaus reikalus. Kovo 29 d. dalyvavo tos pačios "Vienybės" surengtame bankiete, kur pasakė plačią kalbą Vilniaus reikalais, iškeldamas lietuvių tautos vieningumo reikalą siekiant Vilniaus laisvės.

Balandžio 2 d. Vilniui Vaduoti Sąjungos Newark, N. J. skyrius surengė viešas prakalbas Vilniaus reikalais Newarko visuomenei. Prakalbas vedė skyriaus pirm. S. F. Gudas. Kelias tautiškas dainas ir Vilniaus Himną padainavo šv. Cecilijos choras muz. A. Stanišausko vedamas. Kalbėjo Vilniaus vadavimo reikalais pp. D. Klinga, red. J. Tysliava ir VVS delegatas V. Uždavinys. Visas parengimas praėjo gyvai ir gražioje nuotaikoje. Sumesta 17 dol. 30 centų aukų.

Balandžio 3 d. drauge su VVS Newarko skyriaus iždininku A. S. Trečioku, V. Uždavinys išvyko į Washingtoną, kur balandžio 4 d. Washingtono Lietuvių Drjos nariams padarė pranešimą Vilniaus ir Nepriklausomos Lietuvos reikalais. Washingtono Lietuvių Dr-ja neseniai susiorganizavusi ir V. Uždavinio pranešimas buvo pirmas iš Lietuvos atvykusio žmogaus pranešimas, kuriuo gyvai domėjosi vietos lietuviai, daugumoje Amerikoje gimę, augę ir Lietuvos nematę, užtat prelegentą apibėrė klausimais apie Lietuvą. Teko kalbėti apie 3 valandas. W. L. Dr-jai vadovauja dr. Brasinskas, aktyviai dirba jaunas kunigas Giedra.

Balandžio 6 d. VVS delegatas grįžo atgal New Yorkan.

LIETUVIAI!
SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVĮ

7 DIENOS Į LIETUVĄ

Greiti traukiniai prie pat laivų BREMEN ir EUROPA Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną.

..Arba keliaukite populiariais ekspresiniais laivais..

COLUMBUS
HANSA ~ DEUTSCHLAND
HAMBURG ~ NEW YORK

Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremeno ar Hamburgo.
Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
252 Boylston St., Boston, Mass.

Philadelphia, Pa.

V. Uždaviniui, Vilniu Vaduoti Sąjungos pasiuntiniui, pribuvus Amerikon, griebtasi proga parengti svečiui-darbuotojui prakalbas. VVS. skyriaus centro valdybai pasitarus imtasi darbo. Atsikreipta prie Lietuvių Muzikos Salės bendrovės, kuri davė salę veltui ir balandžio (April) 26 d., sekmadieny, rengiama p. V. Uždaviniui viešas susirinkimas. Pradžia kaip 2 val. po piet.

Vilniaus Vadavimo klausimas ypač šiuo laiku, kuomet pati Lenkija pradeda buti palankesnė Lietuvai ir mano daryti nusileidimų, tai mums amerikiečiams kaip tik reikia tuo klausimu labiau susidomėti ir tuo reikalu giliau apsipažinti. Paskutinės žinios iš Varšuvos praneša, kad Lenkija mano pradėti derybas su Lietuvos jos okupuotų žemių gražinimu; tai džiuginančios naujienos. Kaip matyt, Lenkija pagaliaus prablaivės ir atiduos tą, ką nuo Lietuvos smurto budu buvo pagriebus. Tuo ir kitais Lietuvos svarbiais reikalais p. V. Uždavinys padarys mum svarbių pranešimų.

Todel šiuo pranešame philadelphiečiams lietuviams ir artimų miestukų pributi prakalbosna ir išgirsti nuo svečio-darbuotojo VV. naujausių žinių ir gyvų pranešimų. Kas V. Uždavinys buvo, kaip gyveno, kur ir kaip mokinosi, ką yra nuveikęs lietuvybės labui, kiek apkeliavęs pasaulio studijos reikalais ir t.t., geriausiai sužinoti galima iš rašto, tilpusio Nr. 5 "Musų Vilnius", 1936, po antrašte "V. Uždavinį Amerikon Išlydint". Ten atvaizduoja jo visą gyvenimą. Kiekvienas lietuvys jaunuolis ir jaunuolė turėtų perskaityti tą raštą ir susipažinti su žmogumi — dinamu ir pasisemti sau įkvėpimo. Mųs daug randasi, bet tokių kaip p. V. Uždavinys, mažai yra. Prakalbas rengia VVS skyriaus komitetas.

Z. Jankauskas, VVSS. rašt.

Philadelphia, Pa.

VARONININKAS IR CHORAS

Musų Šv. Kazimiero parapijos vargonininkas Jonas Mickunas tikrai turi gabumus prie vargonų. Chorvedys yra čia gimęs ir augęs ir jo choras, iš tokių pat jaunuolių, yra neskaitlingas, bet labai gražiai sutartinai gieda bažnyčioj. Jonas Hodelis, kuris vargonininkavo musų parapijoj per 28 metus, aplinkybių verčiamas buvo priverstas pasitraukti. Jisai buvo profesionalas vargonininkas ir visi buvo jį pamėgę. Dabar žmonės nuolatos girdėdami naujo vargonininko gražiai išlavintą chorą pradėjo taipgi gėrėtis ir džiaugtis.

Jonas Mickunas, musų artistės Emilijos Mickunaitės brolis, valdo bažnyčios moderniškus vargonus labai puikiai ir balsą (tenoro) turi pusėtinai gėra. Tiktai klausymas ar ilgai mes parapijonys turėsime tokį vargonininką. Kiek girdėt pragyvenimo aplinkybės jį vargina. Žodžiu, choristai ir parapijonys yra pilnai patenkinti jaunu vargonininku J. Mickunu. **Balandėlis**

Brooklyn, N. Y.

PASIKEITĖ KOMEDIJOS

Piliečių klubas pakvietė Lietuvių Meno teatrą išpildyt programą, savo rengiamam parengimui, kurs įvyks šeštadienį, balandžio 18-tą, 1936 metais, Piliečių Klube, 80 Union Ave., Brooklyne. Lietuvių Meno teatras loš trijų veiksmų juokingą komediją "Meilė visų ligų gydytoja", vietoj komedijos "15000 litų". Veikalą režisuoja V. Bukšnaitis Svarbiausias roles vaidins sekantieji: Viktoras Raudonaitis, Bartkevičiutė, Grybauskas, Bukšnaitis, Grumskis, Alekna, Jurevičiutė, Trainaitis, Sakalauskaitė, Paulauskas ir t.t. **M. Y.**

Philadelphia, Pa.

SPALVUOTI PAVEIKSLAI

Penktadienį, balandžio 24-tą, p. J. Januškevičius, Jr. atvyks į Philadelphiją, rodyti spalvuotus judomus paveikslus. Lietuvių Pašalpinis klubas užkvietė šį žymų lietuvį filmininką, su kuriuo nemažai kas gali susilyginti paveikslų rodyme. Spalvuoti judomi paveikslai bus rodomi pašalpinio klubo salėje, 928 E. Moyamensing Ave.

Dauguma lietuvių žino, kad p. Januškevičius lankėsi Lietuvoje pereitą vasarą ir nutraukė daug puikų vaizdų iš svarbiausių įvykių, iškilmių, parengimų ir įvairių kaimų. Tai bus puiki proga visiems šio miesto lietuviams pamatyti kaip Lietuva atrodo vėliausiais laikais. Kas tik matė šiuos paveikslus giria juos ir pataria visiems lietuviams pamatyt. **K. Dryža**

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Ekskursijos į Lietuvą

Per Gothenburgą, Švediją
Išplaukia iš New Yorko
GEGUŽĖS 29, 1936 M.
Modernišku motorlaiviu
GRIPSHOLM
TIESIOG Į KLAIPĖDĄ
Laivo nemainant
Šią ekskursiją vadovaus p. Pr. Zaborskis Švedų Amerikos Linijos, Klaipėdos skyriaus vedėjas.
Antra ekskursija išplauks
LIEPOS 1 D. Į KLAIPĖDĄ
Per Gothenburg-Stockholm
Ekskursiją vadovaus p. Vl. Mučinskas, Švedų Amerikos Linijos centralinėje raštinėj New Yorke Lietuvių skyr. vedėjas. Ekskursijas užgyrė Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje.

Kiti išplaukimai iš New Yorko
GRIPSHOLM, ... gegužės 5,
DROTTNINGHOLM .... gegužės 16
KUNGSHOLM ..... birželio 4
DROTTNINGHOLM .... birželio 10
Platesnių žinių apie ekskursijas, brošiurėlių ir laivakorčių malonėkite kreiptis į vietinį laivakorčių agentą, arba
SWEDISH AMERICAN LINE
154 Boylston St., — Boston Mass.

RENKIMĖS Į LIETUVĄ
SU
DIDŽIAJA EKSKURSIJA
EKSPRESINIU MILŽINIŠKU LAIVU
BERENGARIA
BIRŽELIO JUNE 17 D. 12 VAL. DIENĄ
Iš New Yorko į Klaipėdą per Cherbourgą
Ekskursiją asmeniškai veda Cunard White Star Linijos valdininkas
STEPONAS BERGEN
Šią ekskursiją užgyrė
LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE

Del laivakorčių ir vietų laive kreipkitės į musų Agentus arba Cunard White Star Linijos Biurą.
CUNARD WHITE STAR Ltd.
33 STATE ST., BOSTON, MASS.

V. M. ČEKANAUSKAS

PO DVIDEŠIMT DVEJŲ METŲ

Kaip Užsieniečiui Atrodo Lietuvos Laikinoji Sostinė Kaunas? Ar Kaunas ar Vilnius Gražesnis?

Važiuodamas Lietuvon aš turėjau tikslą pamatyti ne tik nepriklausomą, bet ir pavergtą Lietuvą. Norėjau perstikrinti, pats savo akimis pamatyti savo senos tėvynsė Lietuvos žmonių gyvenimą ir kartu patirti, kuris dabar yra gražesnis miestas, ar sostinė Vilnius. ar laikinoji sostinė Kaunas. Dabar susipažinęs su abiem šiais Lietuvos didmiesčiais, galiu pareikšti savo nuomonę.

Esu girdėjęs kitų žmonių kalbas, vieni aiškina, kad Vilnius tebėra vienas iš gražiausių Lietuvos miestų, kiti sako, kad Kaunas jau gražesnis ir turtingesnis miestas negu Vilnius. Ne aš vienas domėjausi, bet esu ne vieno Amerikos lietuvio užklaustas, klausinėjo manęs ir nepriklausomos Lietuvos lietuviai, jie domėjosi patirti, kuris iš šių dviejų Lietuvos didmiesčių gražesnis dabar.

Tatai, be abejonės, ne vienas iš "A. L." gerb. skaitytojų gal domisi šiuomi klausimu, todel aš bent trumpai aprašęs apie Vilnių, dabar papasakosiu savo įspudžius Kaune įgytus ir tuo budu atsakysiu į tą klausymą, kuris mus daugelį domina.

Abu Lietuvos didmiesčiai, — senoji Lietuvos sostinė Vilnius ir laikinoji sostinė Kaunas gražųs miestai, tačiaus laikinoji sostinė Kaunas kur kas labiau įponuoja užsienio žmogų, sužavėjo Kaunas ir mane savo išaugimu į didmiestį ir savo moderniškumu. Laikinoji sostinė Kaunas, mano nuomone, kur kas gražesnis miestas negu Vilnius, nes Kaunas pasipuošęs naujais gražiais rubais, o Vilnius tebėra suvargęs, tebedėsi senus nudevėtus rubus, atrodo tarsi elgėta, apdriskęs, biednas ir purvinas.

Pirmadieny rytę 23-čią liepos aš pradėjau eksploruoti laikinąją sostinę Kauną. Išėjęs iš Lituanika restorano po pusryčių, pasileidau linkui senamiesčio dalies, linkui Prezidenturos rumų, Seimo rumų. Pasiekęs Prezidenturos rumus nedideliam sodely, per neaukštą medinę tvorą aš mačiau dvejų aukštų Prezidenturos rumus, panašius į boroko stilių, tenai prie rumų ir kiemo vartų dežuravo sargyba. Manau sau: iš lauko negeriausiai atrodo Prezidento rumai, butų žingeidu pamatyti jųjų vidurinį įrengimą. Žinoma, tame momente aš nei minties neturėjau, kad bus man laimės patekti į Prezidento rumus, pamatyti juos iš vidaus, tatai ilgai nestudijavęs aš jųjų, ėjau toliau linkui buvusio Seimo rumų.

Seimo Rumai Menki

Buvusio Lietuvos Seimo rumai uždaryti, labai mizernai atrodo. Manau sau: tai ko sulaukė ši istorinė įstaiga, kurioje įvyko kelėtas labai svarbių dramatiškų scenų, taipgi, nemažai tenai buvo suvaidintų ir "politiškų komedijų", o kiek tenai įvyko "liarmų" tarpe Lietuvos įstatymų davėjų? Bet dabar tenai viešpatauja amžina tyla, girdėti tik žydelių garsi žydiška kalba, nes Seimo rumai randasi, galima sakyti, žydijos sekcijoj. Manau sau: tai ko sulaukė jaunoji Lietuvos "demokratija", kaip negražiai pasibaigė jos triumfuojantis viešpatavimas.

Tiesa, Lietuvos Seimas atliko nors vieną kam nors gerą dalyką, jis aprupino visus Lietuvos klebonus žeme, davė jiems stambius parinktinos žemės ukius, davė ir laisvanoriams ir bežemiams, bet pastarieji senai jau yra varžytinėse netekę savo gautos žemės, nes prie žemės jie nieko daugiau negavo, o norėdami įsigyti inventorių, įsikurti ant gautos žemės sau gyvenimą, skolinosi ir už skolas vėliau neteko gautos žemės. Bet žemės reforma labai daug gero padarė Lietuvoj gyvenantiems klebonams, jie dabar puikiai gyvena, todel nenuostabu, kad tuli jų dar ligi šiol Seimo tebereikaauja, nes jie žino, kad jie vėl Seimą savo rankose valdytų ir per Seimą visą Lietuvą ir jos valdžią.

Tokios mintys perbėgo per mano galvelę bestovinčio prie nuliudusių Seimo rumų, begalvojant apie Seimą ir jo nuveiktus darbus, jame suvaidintas "komedijas" ir advokatų su zakristijonais ginčus, kurie baigdavosi "liarmais" kiekvienoje svarbesnėje Seimo sesijoje.

Einu toliau per senąją miesto dalį ligi Rotužės, arba, kaip Kauno žmonės sako: "Baltos Gulbės". Rotužės pavadinimą "Balta Gulbė", sakoma yra sugalvojęs a.a. Kan. Tumas — Vaišgantas. Tikrai, Rotužės rumai nedideli, keturkampiai, bet gražus balti, tatai nenuostabu, kad jie buvo pavadintais "Balta Gulbe". Dviejų aukštų plokštum laužtu stogu ir dailiu senovišku bokštu, trsi bažnytėlės rubais pasipuošus Rotužė. Kampai nukirsti ir papuošti korintinėmis kolonomis. Smailus, persmaugtas bokšto šalmas laiko geležinę vėputę, — vėliavą su valstybės ženklu.

Apsižvalgęs sename mieste, einu linkui Jakšto gatvės ir pagaliau pro šv. Trejybės bažnyčią, pagaliau pro žydų ligoninę, praėjęs pasukau į kairę ir patekau į Pilies gatvę, pasiekiau tuščią aikštę prie Nerio upės, tenai aš pamačiau prie Nerio ir Nemuno upių sutakos gražų vaizdą į tolimus Nemuno vakarus ir čia pat senąją Kauno Pilį.

Kauno Pilies Griuvėsiai

Garsioji Kauno Pilis, jos griuvėsiai, palikę tik sienų pamatai mane domino, del to aš ir ėjau pažiurėti tų pilies liekanų, nes apie tą garsiąją Kauno Pilį ir jos griuvėsius nemažai esu skaitęs, ji savo praeičia mane labai domino. Tačiaus nebudamas archeologu, man buvo sunku orientuotis Pilies buvusiąja struktura, jos statybos atspindžiais, bet aš pasitenkinau nors tuomi, kad pamačiau tą senovės lietuvių buvusią svarbią tvirtavietę, kuri priminė man ir daug pasakė apie musų tautos ir Kauno miesto žiląją dramatišką ir romantišką praeitį, priminė man ji įvykusias Pilyje tragedijas, — žiaurias lietuvių su vokiečiais kovas žiloje senovėje.

Kauno miesto ir Pilies praeities istorija toli siekia, labai sena ir kupina tragingų, dramatingų ir romantiškų padavimų, labai daug pasako mums apie praeitį musų tautos. Esu tos nuomonės, kad Kauno Pilies griuvėsiai turi nemažiau savyje medžiagos musų busimiems dramaturgams rašytojams už Trakų ir Gedeminkalnio Pilis, tai bus šaltinis neišsemiamųjų žinių ir musų istorikams.

Kauno miestas ir Pilis bene bus seniausi iš visų Lietuvos miestų, miestui neužilgio sukaks 1000 metų; padavimais pasiremiant, Kauno pilis buvo įsteigta Palemono sunaus, kunigaikščio Kuno, kuris butent sumušęs vokiečius ties Nemuno ir Nerio upių sutakos, pastatė tenai Pilį 1030 m., davė jai pavadininą Kauno Pilis. Tenai prie tos pilies išaugo miestas.

Ši Kauno Pilis ir ją įsisteigęs miestas gal butų tapęs Lietuvos amžinąja sostine, jeigu ne nuolatiniai vokiečių kryžeivių Ordeno puolimai ant šios Pilies. Apie Kauno Pilį ir miestą randame labai daug svarbių žinių lenkų, rusų ir vokiečių kronikose, musų istorikų: T. Norbuto ir S. Daukanto padavimuose. Ši Kauno Pilis buvo, galima sakyti, vidury Lietuvos, Kaunui gal but tekus proga buti amžinaja Lietuvos sostine jeigu ne agresingų vokiečių nuolatiniai puolimai ant tos Pilies.

Musų tautos praeities istorija rodo, kad vokiečiai nugalėję Prusus, kryžeivių Ordeno galingos karinės iegos tankiai užpuldinėjo Kauno Pilį, kuri stovėjo ant kelio į rytus ir trukdė jiems grobt lietuvių žemes. Vokiečiai sausžemiu ir Nemuno upe ateidavo ligi sutakos su Nerio upe, tai buvo jųjų prekybos kelias į rytus, jie norėjo užvaldyti Nemuną ir Nerį kaipo vandenų kelius vakarų Europos prekybininkams pasiekimui gilumos Lietuvos krašto ir į slavų žemes, bet čia prie Kauno pilies jiems buvo pastojamas kelias. Del šitų sąlygų buvo nuolatiniai lietuvių su vokiečiais žiauruos karai, Kauno Pilis budavo gerokai išgriaunama, apdeginama, bet po kiekvieno karo ji buvo atstatoma kaipo atsparai prieš vokiečių kryžeivių Ordeno jiegas.

Del tų nuolatinių karų, Lietuvos valdonai laikė Kauno Pilį apsigynimo tvirtaviete, bet rado nepraktišką vietą Lietuvos sostinei. Pradžioje XIII šimtmečio, Kunigaikštis Gedeminas perkėlė savo sostinę į Trakus pastatyton Trakų Pilin, bet vėliau jis medžiodamas gražiuose Nerio ir Vileikos upių kalnuose — giriose, pamėgo tas apielinkes, ten butent jam užmigus viename kalne (Gedeminkalniu dabar vadinamam) teko sapnuoti apie geležinį Vilką, o senelis Vaidyla Kunig. Gedeminui išaiškino sapno reikšmę, kad butent toje vietoje jis pastatysiąs didelę Pilį, kad prie jos išaugs didelis gražus miestas.

Taigi, to sapno paseka buvo tokia, kad Kunig. Gedeminas pastatė ten didelę Pilį, kurios griuvėsiai išdidžiai tebestovi ligi šiai dienai. Kung. Gedeminas perkėlė savo buveinę iš Trakų į Vilnių, gavusį vardą nuo to "geležinio Vilko," tokiu budu Vilnius tapo amžinaja Lietuvos sostine. Trakuose apsigyveno Gedemino brolis, Kunig. Keistutis žemaičių valdovas; bet Kauno Pilis paliko išlaukiniu postu — tvirtaviete, gynimuisi nuo vokiečių, kurią heroiškai gynė Kunig. Keistutis per visą savo gyvenimą.

Kodel Vilnius, o ne Kaunas tapo ilgų šimtmečių sostine Lietuvos? Į šį klausimą lengva atsakyti. Pirmoje vietoje, Kaunas buvo nuolatos vokiečių atakuojamas, nesaugi vieta sostinei; antra, besiveržiantiems vokiečiams į Lietuvą, o Nemunui tapus kovų linija, Lietuvos valdonai tais laikais, laikydami vokiečius už Nemuno, ryžosi įsitvirtinti rytuose, jie rupinosi plėsti savo rubežius Lietuvos valstybės ribose į rytus. Kunig. Gedeminas užvaldęs didelius plotus slaviškų žemių, Vitebsko, Naugardo, Dvinsko, Smolensko ir Kijevo teritorijas, norėjo buti arčiau tų kraštų, tatai jis savo buveinę atkėlė į Trakus, o vėliau į Vilnių. Šios sąlygos buvo priežasčia parinkimui Lietuvos sostinei vietos gražiose Vilniaus apielinkėse ties Nerio ir Vileikos upių sutakos, vieton ties Nerio ir Nemuno upių sutakos senai jau esamoje Pily ir augusiam Kauno miestely.

Ar Kaunas Bus Amžinaja Lietuvos Sostine?

Man bestovint prie Kauno Pilies griuvėsių, prisiminus Lietuvos tragingą praeitį, Kauno miesto ir tos nykstančios Pilies, kitados buvusia perspektyva tapti Lietuvos sostine; per mano mintis perbėgo tie žilos senovės periodai ir pagaliau kilo klausimas: kažin, ar Lietuva atvaduos sostinę Vilnių? Ar gal Kaunas paliks naujosios Lietuvos amžinaja sostine? Bet žinau, kad šiandiena Lietuvoje ir tarpe užsienio lietuvių nei minties nėra, kad Vilnius žus, kad Kaunas bus amžinaja sostine. Dabar Lietuvoje gyvenanti lietuviai, taipgi, užsieniuose tebelaiko Vilnių, o ne Kauną Lietuvos sostine. Kaunas vadinamas tik laikinaja sostine.

Tiesa, Vilnius randasi bene gražiausiam Lietuvos krašte gamtos atžvilgiu, tačiaus Vilnius nėra Lietuvos centre; Kaunas, mano nuomone, stovi Lietuvos vidury, gi jo apielinkės man tiek patiko, kad sakyčiau, jųjų gražumas, kad Kauno miesto vieta nei kiek neblogesnė grožio atžvilgiu už Vilniaus. Tačiaus, stovėdamas prie Nemuno ir Nerio sutakos, besigerėdamas, gamtos atžvilgiu, to krašto grožybe, visgi priėjau išvados, kad mes Vilniaus atsižadėti negalime, kad Vilnius tepalieka musų sostine. Nors man kur kas malonsenį įspudį darė Nerio ir Nemuno upių sutaka Kaune negu Nerio Vileikos upių sutaka Vilniuje prie Gedeminkalnio, tačiaus, kitais atžvilgiais, Vilniaus miestas stovi kur kas svarbesnėje vietoje negu laikinoji sostinė Kaunas, tatai pamaniau sau: Vilnius kaip ligi šiol buvo ir ant toliau paliks Lietuvos amžinaja sostine, nes jam jo likimas skyrė buti Lietuvos sostine.

Pasigerėjęs gražiaja vieta, gražiais vaizdais prie Kauno Pilies griuvėsių, iš tolo pažvelgęs į Petro Vileišio tiltą per Nerį, toliau esantį Kauno priemiestį Vilijampolę ir Raudondvarį, grįžau vėl į senąją Kauno miesto dalį, apžiurėjęs jo krantus palei Nemuną, prieplauką, kur mačiau daug mažesniųjų ir didesniųjų laivų, pasigerėjęs per Nemuną Vytauto Did. naujuoju tiltu linkui Aleksoto pusės, ėjau besižvalgydamas per senąjį miestą ligi Kauno miesto Muziejaus; nors trumpai, bet atydžiai peržiurėjau muziejaus turtus, — įvairias senienas, archeologinius ir numizmatikos rinkinius, etnografijos dalykėlius, kurie kaip esu girdėjęs, neužilgio bus perkelti į Vytauto Didžiojo Muziejų.

Senoji Kauno miesto dalis kupina bažnyčių, įvairių senoviškų namų visokiausio stiliaus, bet dėja, ši miesto dalis daugiausia žydais apgyventa, vietomis nešvari; aišku, kur tik žydų sekcija yra, tenai ir sanitariškumas neįmanomas, stinga švaros. Keista, bet faktas, Europoje miestuose taip kaip Amerikoje, žydų sekcijose vienoda, švaros atžvilgiu, padėtis. Gi tulos lietuviškos bažnyčios gražios ir senos, kaip-kurios Vytauto laikais statytos, bet Kaunui kartą sudegus, atstatytos, perremontuotos.

Grįždamas į naująją miesto dalį, į Laisvės alėją, aš bandžiau palyginti laikinąją sostinę Kauną su Vilniaus miestu. Reikia pasakyti, kad dabar Kaunas jau tiek progrese pirmyn paženges, kad jis savo turtais jau bene bus pralenkęs Vilniaus miestą; Kaunas kur kas gražesnis už Vilnių ir bagotesnis, labiau įponuojantis. Kaunas auga, šuoliais pirmyn žengia, neužilgio jis ne tik susilygins su Vilniaus miestu gyventojų skaičium, bet pralenkti Vilnių galės, nes Kaunas auga kaip ant mielių, o Vilnius nyksta,, mažėja, arba, ant vietos gyventojų skaičium stovi, jame nėra statybos, Vilnius kas vieną metą žengia arčiau ekonominio bankruto, gi Kaunas kas metą turtėja, didėja ir gražiau puošiasi.

Galey 5 Po dviešimts dvejų

Kaunas iš apie 35,000 gyventojų pasiekė arti 130,000 gyventojų skaičių; gi Vilnius, kaip man vilniečiai nupasakojo, nuo 184,000 sumažėjo ligi 164,000 gyventojų skaičiaus; kuomet Kaunas budamas Lietuvos laikinąja sostinė turtėja, puošiasi naujais gražiais namais, tai Vilnius biednėdamas darosi vis didesiu laužu; Kaune švaru ir gražu, gatvės naujos asfaltinės, o Vilniuje gatvės senos, akmenimis išgrįstos, sujrę, netaisomos. Kaune prekyba verda kunkuliuoja, judėjimas didelis, žmonių nuotaika intuziastiška, linksma, gi Vilniuje judėjimas mažas, prekyba menka, žmonių upas prislėgtas, labai nyki nuotaika. Šiuos skirtumus aš mačiau abejuose Lietuvos didmiesčiuose. Aš stebėjausi dideliu skirtumu šių miestų žmonių gyvenime matytu. Kaunas dabar labai "glaunas", o Vilnius labai "ubagiškas". Bet jeigu Vilnius butų buvęs Lietuvos sostinė, jei jis nebutų patekęs į lenkų rankas, tai Vilnius dabar butų gražus, turtingas, žymiai didesnis miestas. Jeigu Kaunas pasiekė 100,000 gyventojų per pastarus 15 metų budamas laikinaja Lietuvos sostine, tai Vilnius butų lengviau padidėjęs iki 200,000 gyventojų budamas Lietuvos sostine. Bet lenkų okupacija pakišo peilį po Vilniaus kaklu! Įstumė Vilnių į nepakeliamas skolas ir jo gyventojus į ekonominį bankrutą.

Jono Vileišio Suvaidinta Kaune Labai Svarbi Rolė

Nuo Kauno žmonių esu patyręs, kad gerb. Jonas Vileišis, mums, Amerikos lietuviams, labai gerai pažįstamas ir mylimas, suvaidino labai svarbią rolę Kauno mieste budamas burmistru. J. Vileišis pagražino, įvedė moderniškumą Kauno mieste, Vileišis su Kauno savivaldybės pagelba, įvedė kanalizaciją, vandentiekį, elektros šviesą, praplatino ir ištiesino Kauno gatves, žodžiu, Vileišis padarė Kauno miestą tokiu kokiu mes jį dabar matome, gražiu modernišku su gražiomis asfaltinėmis gatvėmis, cementiniais plačiais šalygatviais; o Laisvės alėja, galima sakyti, panaši į parinktiną Paryžiaus bulivardą su promenadais, gražiu cementiniu plačiu taku, medeliais (klevais) apsodintu, abejomis pusėmis asfaltiniu keliu, dunda automobiliai ir autobusai; tokios gatvės Vilnius neturi. Varšuvoje gražesnės gatvės už Laisvės alėją aš nemačiau. Tai vis p. Jono Vileišio iniciatyvos ir pastangų išdava pagražinimui Kauno miesto.

Gerb. Vileišių šeima davė Lietuvai rimtus, garbingus sunųs, kurie nemažai nuveikė del labo Lietuvos, bet p. Jono Vileišio darbai Lietuvai ir Kauno miestui apvainikuoja nuopelnus Vileisių del Lietuvos. Tatai nenuostabu, kad p. Jonas Vileišis labai populiarus žmogus Lietuvoje, ypatingai laikinoje sostinėje Kaune; kauniečiai labai įvertina jo nuopelnus.

(Bus daugiau)

KUR GALITE PASITIKĖT

Lainer's

VALYTOJAI 73 GREEN ST. DAŽYTOJAI

* MOTERŲ ar VYRŲ KOSTIUMAI
* Šilkiniai ar Vilnoniai * SUKNIOS
* GRAŽIAI IŠVALOMOS
* ATYDŽIAI IŠPROSINAMOS
* KUR REIKIA PATAISOMOS
* SAGUTĖS ĮSIUVAMOS

49c

PAPRASTAI 70

Valymui Pasiulymai

Kaklaraiščiai (12 už $1.) po 10c
Trumpos Pirštinės, pora ... 10c
Kamonai 49c
Šilkiniai Marškiniai 35c

TEL. DIAL 5-5281

AUKŠTOS RUŠIES DARBAS — IMAM ATSAKOMYBĘ

JUOKAI

— Aš dedu savo galvą, kad pragaro nėra.

— O aš dedu savo piniginę už tai, kad jis yra.

— Bet juk tavo piniginė visai tuščia!

— Žinoma, bet juk tavo galva dar tuštesnė.

Vienas profesorius atidarė atminties lavinimo mokyklą. Busimasis mokinys klausia profesoriaus:

— Ar tikrai tamsta savo mokykloje gali taip išlavinti mokinių atmintį, kad jie niekados nieko neužmirštų?

— Puikiausiai. Tik ot, yra blogų mokinių. Štai vienas pamiršo sumokėti už mokslą. O aš neatsimenu jo pavardės.

— Pasakyk man, mano mielas bičiuli, kur yra Dievas, tai aš tau duosiu pomarancą.

— Prašau man pasakyti, kur Jo nėra, tai aš Jusų Ekscelencijai duosiu du pomaranču.... — tarė vaikiukštis.

Mamyte, pažaisk su manim ir su mano lėle, kaipo svečias...

— Gana jau, gana, dukrele, matai, kad skaitau...

— Ak, kokios tai dabartinės motinos!... Bevelija kokį kvailą romaną skaityti, o ne su tikru kudikiu pažaisti.

"Ar, tamistos šuva klauso ant rudžio?" "Ne", "Gal ant juodžio ar margio?" "Ir ne". "O gal ant murso?" "Visiškai ne". "Tai ant ko, po velniais, jis klauso!" "Ant dešinios ausies, nes ant kairiosios jis kurčias".

Mokytojas: — Vytuk, ar žinai nepaprastą Lietuvos žvėrį?

Vytukas: — Krokodilas, ponas mokytojau!

Mokytojas: — Bet juk Lietuvoje nėra krokodilų?

Vytukas: — Užtat, jei butų, tai jau butų nepaprastas.

— Prie kokių mokesčių priklauso šunų mokesčiai, prie tiesioginių ar prie netiesioginių?

— Aišku, kad prie ne tiesioginių.

— Kodel tu taip manai?

— Todėl, kad tie mokesčiai imami ne tiesioginiai iš šunų, bet iš jų savininkų.

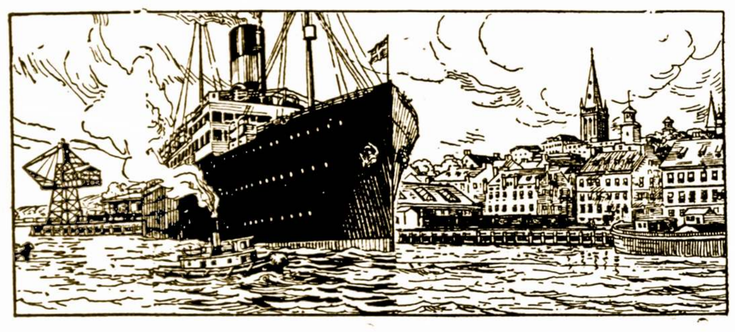

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA
PARDUODA LAIVAKORTES
– ir –
SIUNČIA PINIGUS
į Visas Pasaulio Dalis

Prirengia Sugrįžimui Leidimus (Re-Entry Permits). Suieško Laivų Vardus, Kuriais Atkeliavot Amerikon. Prirengia Pasportus, Vizas, Keliaujant į Bile Kurią Šalį. Išaiškina Apštį Persiuntimui Daiktų Lietuvon.

Taipgi mes parupinam visokius palikimų bei paveldėjimo dokumentus su notaro antspauda ir Lietuvos Konsulato patikrinimu.

Turėdami bile ką iš čia sužymėtų reikalų kreipkitės į Amerikos Lietuvio agenturą ji jums sąžiniškai visame kame patarnaus.

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA
14 Vernon Street — Worcester, Mass

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS
Vienintėlis Lietuvių Graborius Worcestery

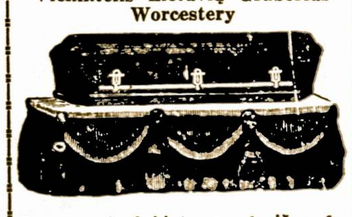

Patarnauju laidotuvėm ir išranda voju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės — Tel. 5-5898.
340 HARDING STREET

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. $1.50 | In Foreign Countries 2.00
One half year ..... 1.00 | Single Copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. $1.50 | Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Pusei metų ..... 1.00 | Atskiras numeris ..... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester. Mass., under the Act of March 3, 1879.

IŠ VILNIUI VADUOT SĄJUNGOS DELEGATO MARŠRUTO

Vilniui Vaduoti Sąjungos delegatas Amerikoje, redaktorius V. Uždavinys, per tris savaites susipažinęs su New Yorko apylinkėmis ir skaitęs čia apie 12 pranešimų, nusistatė tuojau po Atvelykio pradėti savo maršrutą per Pennsylvania valstybę, toliau link Chicago, Illinois.

Kadangi delegatas turi daugiau laiko negu kiti buvusieji V. V. S-gos atstovai, tai jis nori užtrukti kiek ilgiau kiekvienoje didesnėje lietuvių gyvenamoje kolonijoje ir jos rajon.

Skelbdamas čia savo pirmąjį didesnį maršrutą, VVS delegatas maloniai prašo čia minimų kolonijų artimesnes lietuvių gyvenamas vietas derinti prie to laiko jo kvietimą pas save. Delegatas sutinka vykti į kiekvieną lietuvių organizaciją ar lietuvių grupę, kuri tik norės pasiklausyti jo kalbos Vilniaus reikalais, kuri norės šiokiu ar kitokiu budu prisidėti prie bendro Vilniaus darbo. Svarbu tik iš anksto su visais susitarti, kad nesutaptų kelių organizacijų kvietimai į vieną ir tą patį laiką.

VVS delegatas neturėdamas savo pastovios gyvenamos vietos, negali nurodyti tikslaus savo adreso, bet jam tarpininkauti susirašinėjant ir maršrutą vykdant maloniai sutiko Generalinis Konsulatas New Yorke, kurio adresu (46 Fifth Avenue, New York, N. Y.) prašoma kreipti visą korespondenciją čia keliamais VVS reikalais.

VVS delegatas V. Uždavinys, norėdamas apie birželio 15 pasiekti Chicago, Ill., pakelėje vykdamas sustos šiose vietose:

Nuo balandžio 24 d. ligi balandžio 30 d. lankys Philadelphia, Pa. rajono lietuvių gyvenamas vietas ir organizacijas;
Nuo gegužės 1 d. iki geg. 12 d. Shenandoah, Pa. centrą ir rajoną;
Nuo gegužės 13 d. iki geg. 25 d. Wikes-Barre, Pa. centrą ir rajoną;
Nuo gegužės 13d. iki geg. 25 d. Wilkes-Barre, Pa. centrą ir rajoną;
Nuo birželio 4 d. iki birželio 12 d. Cleveland, Ohio centrą ir rajoną.

Apie birželio 15 d. iš ten vykskta į Chicago, Ill., tačiau jei atsiras norinčių pasikviesti delegatą pas save keliom dienom anksčiau ar vėliau birželio 15 d., tai bus galima susitarti ir susirašyti. Maršrutas, kaip matyti, nėra labai griežtai fiksuojamas, nurodomas tik laikas geresnei kviečiančiųjų orientacijai.

Dar kartą primenama, kad visais delegato maršruto reikalais, prašoma kreiptis šiuo adresu:

Consulate General of Lithuania,
46 Fifth Avenue, New York, N. Y.

KAIP LIETUVOJE BUVO PAGERBTAS DR. JONAS ŠLIUPAS

Sulaukusį 75 metų amžiaus, dr. Joną Šliupą kovo 4 d. pagerbė didelė dalis organizuotosios Lietuvos visuomenės. Tą dieną Kaune, valstybės teatre, įvyko jo garbei iškilmingas Vytauto Didžiojo universiteto tarybos ir organizuotosios visuomenės jungtinis posėdis. Į posėdį atsilankė Lietuvos vyriausybės nariai, žymųs Lietuvos veikėjai, organizacijų atstovai ir studentų korporacijos. Posėdis buvo padalintas į dvi dalis. Pirmajai daliai dalyvavo Vytauto Didžiojo universiteto rektorius prof. M. Roemeris.

Atsidarydamas pirmąjį posėdį, rektorius Roemeris pažymėjo didžiuosius dr. Šliupo nuopelnus lietuvių tautai ir Lietuvos mokslui. Jubilijatą sveikindamas Respublikos Prezidento ir vyriausybės vardu, švietimo ministeris prof. J. Tonkunas pabrėžė, kad prieš dr. Šliupą su pagarba lenkia galvą visa Lietuva, nes kovoje del Lietuvos laisvės, dr. Šliupas yra ne eilinis karys, bet didelis generolas. Linkėdamas, kad dr. Šliupo pavyzdys lietuvių tautą iškeltų į kulturos ir laimės aukštybes, ministeris Tonkunas Jubilijatui įteikė Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino Pirmojo laipsnio ordiną. Juo dekuoruojant dr. Šliupą, sugiedotas Tautos himnas.

Po to prof. Mykolas Biržiška skaitė ilgą, įdomią paskaitą apie dr. Joną Šliupą. Šioje paskaitoje buvo pabrėžta dr. Šliupo neišsemiama energija, griežtas nusistatymas savo pažiurose, ieškojimas aiškiausių ir tiesiausių lietuvybės kelių, drąsumas reiškiant savo nuomonę, jo didelis dėmėsys lietuvių, latvių — estų — suomių ir ukrainiečių santykiams, jo vaidmuo "Aušros" laikais, jo veikla Amerikoje ir dabar Lietuvoje. Gale paskaitos prof. M. Biržiška pažymėjo, kad lietuvių tautos istorijoj Šliupo vardas įrašytas stambiomis raidėmis, jo veiklos kelias nužymėtas nenykstančiais nuopelnais.

Čia pat Jubilijatą dar gražiai pasveikino universiteto medicinos fakulteto taryba, nes dr. Jonas Šliupas yra Vytauto Didžiojo universiteto medicinos ir humanitarinių mokslų fakultetų garbės daktaras.

Visuomenės organizacijų suruoštą posėdį tame pat valstybės teatre atidarė Lietuvos kariuomenės kurėjų — sąvanorių sąjungos pirmininkas adv. Gužas. Jis dr. Šliupą pasveikino jubiliejinio komiteto darbo vardu ir įteikė dail. A. Žmuidzinavičiaus darbo gražų paveikslą "Rytas". Drauge adv. Gužas pranešė, kad dr. Šliupo jubiliejui ruošti komitetas išrupins jam ir jo šeimai nemokamą kelionę į Amerikį Švedų-Amerikos linijos laivu, nes dr. Šliupas seniau pareiškė pageidavimą dar kartą aplankyti Amerikos lietuvius.

Gražius atsiminimus paremtus pranešimus apie Jubilijatą padarė buvęs Lietuvos Prezidentas dr. K. Grinius ir aušrininkas gen. J. Bulota.

Šia proga, dr. Šliupas susilaukė labai daug sveikinimų iš visų Lietuvos kampelių. Pirmiausia čia pat posėdyje Jubilijatą sveikino: Kauno burmistras A. Merkys — Kauno miesto atsargos karininkų sąjungos ir lietuvių — latvių vienybės draugijos vardu, P. Gužas — sąvanorių — kurėjų vardu, kaip sąjungos garbės nariui įteikdamas garbės raštą ir garbės ženklą; prof. L. Vailionis — šaulių sąjungos vardu, įteikdamas Didžiojo Vilniaus Siemo medalį; Pr. Dailidė ir J. Paleckas sveikino žurnalistų sąjungos vardu, pranešdami, kad dr. Šliupas išrinktas Lietuvos žurnalistų sąjungos garbės nariu, adv. R. Skipitis — draugijos užsienio lietuviams remti vardu, buv. užsienių reikalų ministeris dr. Dov. Zaunius sveikino Mažosios Lietuvos ir Vilniui vaduoti sąjungos vardu; žodžiu Jubilijatą sveikino apie 30 įvairių organizacijų, kurias visas sunku ir išvardinti. Telegramomis Jubilijatą sveikino: Krašto apsaugos ministeris pulk. prof. Dirmontas, Latvijos ministeris Lietuvai L. Seja, senieji aušrininkai — varpininkai: P. Leonas, J. Kraučiunas, Pr. Mašiotas, dr. J. Staugaitis ir visa eilė kitų bei keliolika organizacijų.

Iškilmingojo posėdžio pabaigoje, sujaudintas, gražų padėkos žodį taręs pats jubilijatas dr. J. Šliupas. Jis padėkojo Lietuvos visuomenei taip gražiai atšventusias jo 75 metų amžiaus sukaktuves. Drauge dr. Šliupas priminė kai kuriuos svarbesnius savo gyvenimo ir veiklos bruožus, pažymėdamas, kad iš niekur pelno neieškojo, o visados dirbo tik Lietuvos ir lietuvių tautos gerovei. Tsb.

"KAIP MES ŽIURIM Į S.L.A. VIRŠININKŲ RINKIMUS"

Didžiai gerbiamas "Amerikos Lietuvio" redaktoriau, leiskite man atkreipti jusų skaitytojų domę į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje dabar susidariusias aplinkybes: šiomis dienomis mano rankosnan pateko lietuviškoj kalboj spausdintas lapelis su sekančiu antgalviu: "Kaip mes žiurim į S.L.A. Viršininkų Rinkimus?"

Tie lapeliai, matyti, skleidžiami tarpe S.L.A. narių tuo tikslu, kad įtikinus juos, jog rinkti pažangiuosius kandidatus į valdybą butų S.L.A. nariams naudingiau, negu tautininkus. Po atsišaukimu pasirašo trys asmenis: J. Taurinskas, So. Boston, Mass., S. Uždavinis, Haverhill, Mass. ir V. Pesliakas, E. Chelmsford, Mass., tie trys vyrai sakosi esą "Eilinių S.L.A. narių Komitetas Rytuose". Ar toks komitetas kur nors Amerikos Jungtinėse Valstybėse yra, ar ne, man tas visai nerupi, bet dalykas tame, kad sprendžiant iš atsišaukimo turinio, tiems "eiliniams S.L.A. nariams" vargiai butų nauda, jeigu butų išrinkti tos rušies "pažangiejie", kokius jie S.L.A. valdybon perša.

Atsišaukimas pats už save kalba. Jame skelbiami "faktai", man asmeniškai žinoma, yra vien prasimanymas. Niekas iš tokių žmones klandinančių žinių nė "eiliniai S.L.A. nariai", negi kas kitas, išimant "pažangiųjų" surašę minimų kandidatų, naudos neturės. Vadinas, viskas, kas tame atsišaukime sakyta, yra ne kokių tai "eilinių S.L.A. narių", bet tiesiog pačių "pažangiųjų" kandidatų sugalvota, ir S.L.A. narių tarpe paleista tam, kad juos suklaidinti. Aš tvirtiniu tai todėl, kad visas atsišaukimas, nuo pradžios iki galo, su labai mažais pataisymais, yra tilpęs F. J. Bagočius organe, "Keleivyje", kovo 4 d., 1936 m. Kitą vertus, labai abejoju, ar kokie ten "eiliniai S.L.A. nariai" butų galėję taip gabiai ką nors panašaus "pažangųjų" naudai sugalvoti, kaip pats "Supreme President" F. J. Bagočius.

Po antgalviu "Reikia saugotis nuo fašistų ir šnipų" aš esu perstatytas kaipo Lietuvos žvalgybininkas — "šnipas Pilėnas." Teisybė, aš kadaise Lietuvos žvalgyboje tarnavau, bet tai buvo seniai — net 1920 m., ir turiu prisipažinti, kad valdišką tarnystę apleidęs aš sužinojau apie lenkų — francuzų suokalbį Lietuvą prie Lenkijos prijungti, ir apie tai aprašiau Hearst'o "New York American" (pradedant spalio 23 d., 1921 m. laida). Mano straipsniai tarp lenkų ir francuzų sukėlė tokį lermą, kad ir po šiai dienai lenkai nedrįso prie Lietuvos kibti. Aš mat skaičiau sau už pilietišką priderystę savo valdžiai ištikimai tarnauti. Fašistų niekad nėsu buvęs ir nežinau ar toki organizacija lietuvių tarpe yra. S.L.A. nariu jau seniai nėsu ir todėl į S.L.A. reikalus nesikišu. O kaslink "Sargybos Komiteto", tai toji S.L.A. narių grupė niekada manęs nesamdė ir aš iš tų žmonių nėsu jokių pinigų gavęs.

Kaip matote, tai mano vardas bereikalingai lapeliuose įveltas. Nebudamas S.L.A. nariu neturiu teisės jokio "šleito" užgirti, ar nupeikti. Teisybė, pernai "Vienybės" reporteris manęs klausė, ką aš apie "Sargybos" peršamus kandidatus manau, ir aš jam atsakiau, kad ant kiek yra žinoma kandidatai: adv. N. Rastenis, adv. J. S. Lopatto ir adv. A. O. Šhallna, Dr. M. J. Vinikas, S. Mockus ir Zalatorius, visi yra doruș ir garbingi vyrai ir, kad jie, sulig mano nuomonės, pilnai atsako savo vietoms į S.L.A. Pildomąją Tarybą. Kiek vėliau į "pažangiųjų" puolimus aš pastebėjau, kad jeigu aš klystu taip gerai apie "Sargybos" peršamus narius išsireikšdamas, tai tegul jie man nurodo kame aš klystu. Bet vieton paaiškinimo "pažangiųjų" spaudoj matau tiktai nudevėtą pakartojimą, kad jie yra "fašistai." Tie "pažangieji" ir mane vadina "fašistu", bet kaip jau minėjau aš "fašistu" niekad nebuvau ir nėsu: o jeigu bučiau, tai be abejonės, turėčiau gana pilietiškos drąsos prie to prisipažinti. Mano supratimu, kiekvienas doras ir nesusitepęs lietuvis — ar jisai butų "fašistas" ar "pažangietis" tinka į S.L.A. viršininkus.

Sprendžiant iš praeities, kas jau buvo pakartotinai lietuvių spaudoje rašyta, dabartinis S.L.A. prezidentas. F. J. Bagočius, savo vietai visai netinka. Jeigu tas, kas buvo apie jį lietuvių spaudoje rašyta yra neteisybė, tai kodėl jisai tų laikraščių nepatraukia atsakomybėn? Juk Bagočius, kaip advokatas, žino, kad ką nors vadinti apgaviku, sukčium, rakaliu, yra kriminalis nusižengimas, už ką šalies įstatymai kalėjimu ir pinigiška pabauda baudžia. Bet advokatas Bagočius ta proga, kad savo gerą vardą apginti, dar nepasinaudojo. Kodėl bijoties, ko gėdyties? Kolioti ką nors šnipu, žvalgybininku, fašistu, tai kiekvienas durnelis gali, bet jeigu spauda viešai ką nors įtaria apgavystėje, vagystėje ir kitais tamsiais darbais, tai jau rimtas dalykas ir parodo, kad kas kur nors negerai, kuomet įtariamasai, vietoj protestuoti, tyli. Ir tai tokius kandidatus "eiliniai S.L.A. nariai" savo organizacijai perša: tuo tarpu iš manęs bando pasityčioti, už tai, kad aš pritariu garbingų ir švarių žmonių kandidaturai. Keista, ar ne?

Sulig 38-to Seimo protokolo p-lė P. Jurgeliutė yra tiesiog smerkiama už savo elgimasį: už jos žioplą ir nereguliarį S.L.A. Centro raštinės ir abelnai visų S.L.A. reikalų vedimą; gi "Eilinis S.L.A. Narių Komitetas Rytuose" kaip tiktai tokį darbą užgiria ir ją vėl perša į S.L.A. sekretorius. Vadinas, kuodaugiau valdininkas savo organizacijai nusikalsta, tuo labiau "eilinių S.L.A. narių" supratimu jisai valdyboje pageidaujamas.

Kitas dalykas. Lapeliuose tautininkai kaltinami išeikvojime depresijos laikų S.L.A. turto. Faktas pasilieka faktu, kad visą laiką nuo pat S.L.A. iždininko, Tamo Paukščio, mirties S.L.A. iždą globoja ne koks tai tautininkas ar fašistas, bet "pažangietis" adv. Kazys Gugis, kuris su p-lės Jurgeliutės pagelba ir "šunbondsų" prisipirko ir forklozuotais morgičiais džiaugiasi.

Akyvaizdoje to, kas viršuj pasakyta, aš abejoju, kad peršami "eilinių S.L.A. narių" kandidatai į viršininkus kada nors atneštų organizacijai naudą. Jeigu aš bučiau S.L.A. narys aš be abejonės ir atidėliojimo atkreipčia Audraudos Departamente domę į susidėjusią S.L.A. reikale aplinkybę. S.L.A. yra Amerikos organizacija ir todėl yra Amerikos valdžios pareiga tokią organizaciją apginti.

Su aukšta pagarba,
Casimir Pilenas Palmer

LIETUVOS LAISVĖS VARPO SUMANYTOJAS ĮKURĖJAS ADVOKATAS JONAS BAGDŽIUNAS-BORDEN PO 47 METŲ NEBUVIMO VYKSTA LIETUVON

....Amerikos Lietuvių Olimpiados Komitetas, kurio pirmininkas yra advokatas Jonas Bagdžiunas-Borden, savo nepaprastame iškilmingame posėdyje nutarė ir įgaliojo pirmininką advokatą Bagdžiuną-Borden susitarti su atitinkamomis įstaigomis ir asmenimis Lietuvoje, kad kitais metais atkviesti Lietuvos sportininkus į Ameriką — padaryti rungtynes, kaip kad Amerikos lietuviai sportininkai pereitais metais buvo nusiųsti pirmojo pasaulinio lietuvių kongreso proga į Kauną. Amerikos Lietuvių Olimpiados Komiteto pirmininkas advokatas Bagdžiunas-Borden Lietuvoje tarsis ir del Amerikos lietuvių sportininkų siuntimo į Lietuvą antrojo pasaulinio lietuvių kongreso proga.

VYTAUTO DIDŽIOJO MUZIEJUS PAGEIDAUJA EKSPONATŲ IŠ AMERIKOS LIETUVIŲ

Prašome visų lietuvių patriotų neatidėliotinai rinkti Amerikos lietuvių kulturinio gyvenimo relikvijas ir padovanoti Lietuvos Muziejui. Ypač pageidaujama sekanti eksponatai:

1) Lietuviškų Draugijų vėliavos.

2) Lietuviškų Kareiviškų Draugijų uniformos ir ginklai.

3) Lietuviškų Draugijų kepurės, šalmai, maršalų juostos ir lazdos, pirmininkų insignijos, šarfos, ženkleliai, čarteriai, protokolų knygos, metalinės ir guminės ANTSPAUDOS (Seals), konstitucijos, aplikacijos, kvitų ir liudijimų pavyzdžiai, visokie formuliarai ir spaudiniai.

4) FOTOGRAFIJOS: — lietuviškų kareiviškų draugijų, idėjinių ir pašelpinių draugijų, kongresų, seimų, valdybų, komitetų, delegacijų, paradų, laidotuvių, pagerbtuvių, demonstracijų, chorų, artistų, žymių asmenių, gegužinių, svarbių įvykių, lietuviškų įstaigų (bažnyčių, mokyklų, salių, teatrų etc.), prekybos ir pramonės įstaigų, tipingų lietuviško gyvenimo atvaizdų. Ypač pageidaujama fotografijos iš darbuoties kuomet Amerikos lietuviai teikė pagalbą Lietuvai.

5) Visokie ženkleliai, medalijonai, žetonai ir paliudijimai kokie buvo duodami už aukas laike rinkliavų, jubilieju, demonstracijų, iškilmių, tautos švenčių etc.

6) Senoviški kvietkuoti laiškai, įvairus plakatai, posteriai, albumai, programai, almanachai, kalendoriai ir metraščiai, tautiški paveikslai, lietuviški atvirukai, karikaturos, vinjetės, bi lietai, pakvietimai, knygų katalogai, Amerikoje spausdintos lietuvių knygos, lietuviškų laikraščių kompletai ir pavyzdiniai numeriai, visokie spaudiniai svetimtaučių kalbose apie Lietuvą ir lietuvių reikalus.

7) Lietuvos Muziejui labai pageidaujama: — archyvai, rankraščiai, dokumentai, svarbus laiškai, telegramos ir visokie raštai įrodanti lietuvių kovą už Lietuvos Nepriklausomybę ir lietuvybės ugdymą Amerikoje.

Lietuvos Muziejuje per amžius bus saugojami lietuvių tautos relikvijos. Kviečiame Amerikos lietuvius į patriotinę talką.

Vytauto Didžiojo Muziejus — Kaune, — Dr. H. M. Račkus N. S. Vedėjas.

P. S. — Surinktus eksponatus iki gegužės mėnesio 25 d. malonėkit siųsti šiuo adresu: Dr. Al. M. Račkus, 6326 So. Troy St., Chicago, Ill. Po gegužės mėnesio jau busiu Lietuvoje ir viską reik siųsti tada adresu: Vytauto Didžiojo Muziejus % Dr. A. M. Račkus, Kaunas, Lithuania.

Nukentėjusiems Aukos Nuo Potvynio

Potvynio paliestų gyventojų Kaune pagalbon ateina netik lietuviai, bet ir kitataučiai: Generalinis Konsulatas šiuo reikalu pirmą auką gavo iš Pittsburgho advokato R. J. Lucksha (rodos baltgudis) su sekamo turinio laišku:

"While we are troubled with floods in Pittsburgh, I also notice with great regret that Lithuania has similar difficulties. I have before me a European newspaper which tells of the devastation wrought by the flood at Kaunas.

I take the privilege of donating herewith a very modest sum of Ten ($10.00) Dollars, which kindly transmit to the proper committee in Lithuania for the relief of the sufferers.

Respectfully yours,
R. J. Lucksha".

Visos Konsulate gaunamos aukos skubiai siunčiamos Kaunan.

Nukentėjusiems pagalba reikalinga — kiekvienas centas bus jų nuoširdžiai įvertintas.

"Kas duoda skubiai — duoda dvigubai".

Lietuvos Gener. Konsulatas
46 Fifth Avenue,
New York, N. Y.

SVEIKATA

FLIS

GYVASTIES ELIKSIRAS

Jeigu tik žmonės daugiaus gertų šviežio pieno, tas netik prisidėtų prie jų geresnės sveikatos, bet pailgintų paprastą normališką gyvasties laiką. Moksliški išradimai tą faktą remia. Bet prie kasdieninio valgio netik reikia pridėti pieno, bet dar ir vaisių ir daržovių.

Jau daugelį metų, prieš visokius naujus išradimus apie maistą, pienas buvo pripažintas kaipo svarbiausias žmogaus maistas. Per pereitus dvidešimts metų visoki ištyrinėjimai mums parodė kodel taip yra, ir parodė, kad pienas yra "visko pilnas" maistas.

Anksčiausia istorija mums pranešė, kad įvairiausios rasės pripažino kokią įtekmę pienas turi ant žmogaus ilgo amžius. Stipruș, tvirti žmones, užkariautojai nuolat laikė karves ir kitus pieną duodančius gyvulius, ir kad jie visada vartojo netik pieną, bet iš pieno visokius produktus ir mėsą, jie nedaug tikėjo į grudinį ir žolinį maistą.

Šiandien galime sakyti, kad paprasto žmogaus amžius susideda iš 59 metų, nors atsiranda žmonių, kurie daug ilgiaus gyvena. Bet pereitame šimtmetyje žmogaus amžių ilgumas žymiai pailgintas, gal iš priežasties visokių sanitariškų pagerinimų.

Maitinimo mokslas jau parodė kelią ilgesniam gyvenimui. Metchnikoff, garsus mokslininkas sako, kad daugumas šimtmetinių žmonių, tai tie, kurie turi virš šimtą metų — pilnai vartojo iš pieno produktus. Šitas mokslininkas sako, kad šitų žmonių sveikas ir ilgas amžius paeina nuo pieno vartojimo. Teisybė, kad paprastas žmogus nebutų patenkintas vien tik ilgai gyventi, jis virš visko nori ir geros sveikatos.

Tad pripažinkime svarbą šito gyvenimo eliksiro ir daugiaus vartokime pieno.

IŠ PIENO VALGIAI IR SVEIKATA

Pienas ir pieniniai produktai turi užimti svarbesnę vietą augusių ir vaikų kasdieniniame valgyje, nes kiekvienas iš jų turi netik daug vitaminų, kurie taip reikalingi sveikatai, bet pilni kitų sveikatai teikiančių savybių. Žmonės, kurie vartoja daug pieno ir pieninių produktų, džiaugiasi geresne sveikata, gyvena ilgiaus ir turi sveikesnius vaikus.

Pieno gėrymas yra labai geras paprotis jauniems ir senesniems. Šeimininkė, kuri vartoja daug pieno gamindama valgius šeimynai neišpasakytai prisideda prie jos šeimynos sveikatos. Pienas, sviestas ir visoki suriai sudaro pieninius produktus. Labai daug motinų visai nevartoja pieno gamindamos valgius. Sriuba su pienu arba smetona, be miltų, netik skaningas, bet ir maitingas valgis. Smetonuotos daržovės ir valgiai iš makaronų ir surio labai sveiki valgiai ir visai nebrangųs. Butų geriaus, jeigu suris butų vartojamas vieton visokių saldžių dezertų.

Pienas ir pieniniai produktai duoda brangius riebumus formoje, kuri kaip tik tinkama kuno reikalavimams. Vaikams reikia duoti nors kvortą pieno kasdien, jeigu jie nemėgsta arba negali tiek daug gerti, tai lai motina vartoja tiek pieno gamindama jiems valgius. Pienas duoda energijos, jis pilnas svarbių mineralų, ypatingai kalkio ir fosforo, kurie butinai reikalingi stipriems kaulams ir geriems dantims.

Nei vienas kitas maistas nėra taip pilnas svarbių mineralų. Mes gauname šituos visus sveikatai reikalingus agentus netik šviežiame piene, bet ir virintame iš pieno valgyje. Yra labai geras sveikatos paprotis gerti stiklą pieno prie kiekvieno valgio. Daugumas gydytojų laiko pieną kaipo puikiausią ir pilną visokio maisto.

Luckies — lengvas užsirūkymas

IŠ TURININGO, BRANDAUS-KŪNO TABAKO – "IT'S TOASTED"

DRĖGNUMO KONTROLĖ

Svarbiausia atskira cigaretų savybe, išskiriant patį tabaką, yra tai drėgnumo kiekis. Jo įtekmei priklauso galimumas pagaminti vienodus cigaretus, kontroliuoti degimą ir valdyti dūmų kokybę. Drėgnumo perviršius kliudo tinkamam degimui, ir padaro cigareto dūmus neskoningais. Drėgnumo nedateklius leidžia sausiems, dulkėtiems cigareto dūmams susidurti su delikatnomis gleivėtomis rūkytojo plėvėmis.

LUCKIES YRA MAŽIAU RŪGŠTŪS! Nesenai padaryti cheminiai bandymai parodo*, jog kiti populiarūs cigaretų išdirbiniai turi rūgštume perviršių nuo 53% iki 100% daugiau negu Lucky Strike.

* Davinius Patikrinta Nepriklausomų Cheminių Laboratorijų Ir Tyrinėjimo Grupių

"IT'S TOASTED" — Jūsų gerklės apsauga — prieš knitėjimus — prieš kosuli

Copyright 1936, The American Tobacco Company

Valstijos Pataisys Senatvės Pensijos Įstatymus

Nuo priėmimo tautiško sociališkos apsaugos programo vis daugiau valstijų priėmė senatvės pnesijos įstatymą, o kitos valstijos pamainė egzistuojančius įstatymus, kad tik sutiktų su federaliu reikalavimu. Po federališku sociališkos apsaugos aktu kiekviena valstija galės gauti paskyrimą nuo valdžios, jeigu tik ji aprupins pašalpą savo biedniems seniems žmonems suviršs 65 metų amžiaus. Paskyrimai autorizuoti ant 50/50 pagrindžio su reikalavimų, kad federalės valdžios dalis neviršys $15. į mėnesį.

Nuolatinė senatvės pensijos sistema irgi įsteigta, ta sistema bus finansuojama per įeigų taksas ant darbininkų, ir taip vadinamą "payroll tax" ant darbdavių, kiekviename atsitikime prasidedant su 1% 1937 m. ir kilant kas trejais metais iki 1949 m., kuomet kiekviena kontribucija bus 3%. Po nuolatine sistema kvalifikuoti darbininkai, kurie atsistato nuo darbo sulaukdami 65 metų, bet ne prieš sausio 1 d. 1942 m. gaus mėnesinę pensiją. Rata mainysis nuo $10. iki $85. į mėnesį, prigulint nuo kiek algos uždirbo po gruodžio 31 d., 1936 m.

Šiuom laiku 35 valstijos turi senatvės pensijos įstatymus, bet daugumas iš jų turės buti permaityti pirm negu federalė pašalpa bus teikiama.

Imkime New Yorko valstiją. Tos valstijos įstatymas reikalauja, kad aplikantas del pensijos turi sulaukti 70 metų, ir buti Suv. Valstijų piliečiu, išgyvenęs toje valstijoje daugiaus kaip 10 metų ir miste arba apskrityje mažiaus vienus metus.

Šiuom laiku vien tik New Yorke apie 25,389 vyrai ir moterys gauna senatvės pensijas. Nesenei New Yorko Department of Welfare parodė, kad šitie senieji žmonės jaunystėje dirbo prie įvairiausių užsiėmimų. Daugiausia buvo naminiai tarnai, fabrikų darbininkai antroje vietoje, ir siuvėjai trečioje, ir pardavėje ketvirtoje ir t. t.

Jau New Yorko legislaturoje pastangos dėtos sumažinti metus iki 65 metų.

* * *

KUOMET NEGALIM PATIKRINTI LEGALIŠKĄ ĮLEIDIMĄ

Klausimas — Aš du kartu padaviau aplikaciją del antrų popierų ir per abu sykiu man pranešta, kad negalima patikrinti mano legališką įleidimą nuolatiniui apsigyvenimui. Paskutiniame laiške man pranešta pasiųsti Form 659. Ką tai reiškia?

Atsakymas — Jeigu atvykai prieš birželio 3 d., 1921 m. ir nuolatai gyvenai šioje šalyje nuo to laiko, tai gali gauti "certificate of registry", nors tai ir negalima butų patvirtinti įleidimą nuo egzistuojančių regordų. Tą gali atlikti pasiunčiant Form 659 (dvi kopijas). Reikia pasiusti $10. ir dvi fotografijas. kada sulauksi "certificate of registry" galėsi prašyti "pirmų popierų". F.L.I.S.

SKAITYKITE ir PLATINKITE AMERIKOS LIETUVĮ

KAIP KURĖSI LIETUVIŠKA MOKYKLA

Sausio pirmomis dienomis Kaune įvyko lietuvių mokytojų sąjungos suvažiavimas — mokytojų dienos. Per jas buvo aptarti šiandieniniai Lietuvos mokyklų ir mokytojų reikalai ir paminėti prieškarinės Lietuvių mokytojų sąjungos 30 metų įsisteigimo sukaktuvės. Minėjimas buvo labai didelis. Jame dalyvavo apie 1000 mokytojų. Minėjimo proga buvo padaryta visa eilė pranešimų apie lietuviškų mokyklų kurimąsi dar Rusijos valdymo laikais.

Tuose pranešimuose sakoma, kad 1905 metų revoliucija visoje anų laikų Rusijoje pradėjo kurti naujas gyvenimo formas. Revoliucijos šukiai davė galimybės ir Lietuvos veikėjams iškelti ir lietuviškos mokyklos klausimą. Viešų lietuviškų mokyklų tada nebuvo. Lietuvių kalba, kaip atskiras mokslo dalykas, buvo leidžiama dėstyti tik Suvalkijos kaimų mokyklose. Gi didesnėje Lietuvos dalyje veikė tik slaptos lietuviškos mokyklos. Tik revoliucija atnešė viltį, kad visoje Lietuvoje bus iškovota laisva lietuviška mokykla.

1905 metų vasarą Mariampolėje įvyko slaptas lietuvių mokytojų burelio susirinkimas. Tame susirinkime buvo nutarta artimiausiu laiku Vilniuje sušaukti visų lietuvių mokytojų suvažiavimą savo organizacijai įkurti. Tų pačių metų rudenį Vilniuje šis suvažiavimas buvo sušauktas ir įsteigtas taip vadinamasis "Lietuvių mokytojų susivienijimas". Ši pirmoji Lietuvos mokytojų organizacija buvo ne tiek pedagoginė, kiek politinė organizacija. Į ją stodavo ne tik mokytojai, bet ir kitų užsiėmimų inteligentai, kuriems rupėjo lietuvių tautos politikos ir kulturos reikalai.

Gražių Pasiskaitymų
Talpina Mėnesinis
Žurnalas
IŠMINTIS
315 E Street
SO. BOSTON, MASS.
Metams $1.00
Kopija 10c
PRENUMERUOKITE DABAR

Lietuvių mokytojų susivienijimo tikslai buvo labai dideli. Susivienijimas siekė Lietuvos švietimo pagrindinio pertvarkymo, atidarant ir sutautinant Vilniaus universitetą, Lietuvoje įvedant visuotinį pradžios mokslą, mokyklų priežiurą pavedant visuomenės mokslo įstaigoms, valsčių savivaldybėms ir mokytojams. Siekdamas visos Lietuvos politinės laisvės, susivienijimas reikalavo niekinti valdžios švietimo politiką, protestuoti prieš rusų valdžios darbus, visomis kitomis priemonėmis siekti Lietuvos laisvės.

Tais pačiais metais, tuojau po Didžiojo Vilniaus seimo, įvyko antras mokytojų susivienijimo suvažiavimas, kuris priėmė dar smarkesnius nutarimus. Revoliucinis bruzdėjimas jau siautė visoje Lietuvoje.

Žmonės vietose organizavo savivaldybes, vijo iš mokyklų rusus mokytojus ir reikalavo lietuvių mokytojų. Kadangi ligi to laiko lietuviams mokytojams savame krašte buvo draudžiama mokytojauti, tai dauguma jų mokytojavo Lenkijoje arba Rusijoje. Antrasis susivienijimo suvažiavimas dėl to priėmė nutarimą, kuriuo svetimuose kraštuose esantieji lietuviai mokytojai buvo raginami grįžti Lietuvon ir čia dirbti. Atsišaukime į mokytojus sakoma, kad Vilniaus general gubernatorius, išgasdintas revoliucijos, sutikęs leisti lietuviams mokytojams mokytojauti Lietuvoje ir į visas Lietuvos mokyklas dėstomąja kalba įvesti lietuvių kalbą. Šis atsišaukimas parašytas gana jautriais žodžiais ir baigiasi tokiu karštu posakiu: "Kiekvienas draugas, kuriam dar neužsnųdo supratimas užtrauktas prieš tėvus, mokinusius juos už paskutinius ar gal skolintus pinigus, doriškas skolas; neužsnųdo supratimas pareigų prieš tautą, tikimės, pripažins musų nutarimus teisingais ir pasiskubins į Lietuvą, kuriai tik šiandien tepradeda aušti laisvės aušra."

Dar jautresniu atsišaukimu suvažiavimas kreipėsi į visas Lietuvos valstiečius, ragindamas juos reikalauti lietuviškų mokyklų, vyti rusus mokytojus ir neleisti vaikų į rusiškas mokyklas.

Po šio suvažiavimo visoje Lietuvoje kilo banga prieš rusų mokyklas ir jų mokytojus. Daugelis rusų mokytojų, išsigandę, iš Lietuvos skubiai išbėgo. Šis sąjudis davė gerų vaisių. Rusų valdžia leido lietuviams mokytojams mokytojauti Lietuvoje ir į mokyklas įvedė lietuvių kalbą.

Numalšinus 1905 metų revoliuciją ir prasidėjus žiauriems persekiojimams, lietuvių mokytojų susivienijimo veikėjai turėjo veikti slaptai. Tačiau svarbiausi tikslai jau buvo susiekti — Lietuvos jau buvo pakreipta nauja, tautai naudinga vaga. Tokiame varge ir persekiojimuose gimusi lietuviška mokykla dar prieškariniais laikais suvaidino svarbų vaidmenį Lietuvos nepriklausomybės atgavime. Tsb.

Tabako Sumaišymas Abu ir Menas ir Mokslas

Tabako sumaišymas gauti reikalingam skoniui — visuomet tas pat, sezonas po sezono ir metai po metų — yra abu ir menas ir mokslas. Prieš sumaišymą tabakas turi buti tinkamai išnokintas, kas reikalauja nuo vieno ir pusės iki trijų metų laiko.

Mažai kas įsivaizduoja, pavyzdžiui, kad rukant Lucky Strike cigaretą, jie panaudoja net kelių iš eilės piučių puikiausį tabaką.

Kiekvienas Lucky Strike tabako šviežias sumaišymas talpina daugiau, kaip 100 skirtingų rušių, išaugintų tukstaničuose skirtingų ukių, ne tik Virginijoj, North ir South Carolinoj, Georgijoj, Tenessee, Kentucky, Marylande, ir kitose valstijose, bet taipgi tabako žemėse Makedonijoj ir Xantijoj Graikijoj, Smyrnoj ir Samsoune Turkijoj— kur auginama puikiausias turkiškas tabakas.

Tinkamas sumaišymas reiškia, jog kiekvienas šio įvairių rušių tabako pluokštelis yra sugėręs iš kiekvieno kito pluokštelio ką-nors iš skonio ir kvapsnumo ir taipgi tuo pačiu ką-nors iš savęs gražinęs.

Tyrinėjimo žinovai atsargiai išbando, pirm negu jis yra supakuojamas, šio tabako pavyzdžius, vėl jį išbando prieš sumaišymą ir taipgi užbaigtą mišinį — kad užtikrinti skonio vienodumą ir tą rugšties—šarmu lygsvarą, reikalingą lengvam užsirukymui.

Yra tai gana stebėtinas faktas, jog to paties tabako augalo lapai gali skirtis daug labiau negu lapai visai skirtingų rušių augalų. Cheminis išnagrinėjimas parodo, jog viršutiniai lapai turi parviršių šarmų, kurie linkę duoti šiurkštų šarmišką skonį. Apatiniai lapai linkę rugštumui dumuose.

Tai tik viduriniai lapai gamtoj prisiartina prie skoningiausios rugšties—šarmų lygsvaros. Lucky Strike cigaretuose yra naudojami vidurinieji lapai. (Skel.)

Kas Dedasi Lietuvoje

NETRUKUS BUS PRADĖTA STATYTI LIETUVIŲ TAUTOS PAMINKLINĖ BAŽNYČIA

Prieš kelius metus susirinkę žymiausi Lietuvos kulturos ir visuomenės bei dvasiškijos atstovai nutarė laikinoje sostinėje Kaune pastatyti didelę paminklinę Prisikėlimo bažnyčią. Šiam sumanymui gyvai pritarė ir Lietuvos visuomenė. Tuojau buvo sudarytas Prisikėlimo bažnyčiai statyti komitetas. Jis pradėjo visoje Lietuvoje rinkti aukas. Per trumpą laiką buvo surinkta apie 200.000 litų. Tačiau pati bažnyčia, kaip manoma, kaštuos apie 800.000 litų. Vadinasi, jai pastatyti dar reikia 400.000 litų.

Iš pradžių buvo manoma, kad Prisikėlimo bažnyčios statyba nebus pradėta, kol į komiteto kasą neįplauks visi statybai reikalingi pinigai. Tačiau 1934 m. įvykęs pirmasis Lietuvos tautinis eucharistinis kongresas, šį nusistatymą pakeitė. Prieš kongresą buvo pastatyti Prisikėlimo bažnyčios pamatai. Nuo to laiko bažnyčios statyba buvo laikinai sustabdyta. Bet dabar, tai yra ateinantį pavasarį, manoma statybos darbus atnaujinti. Lietuvos visuomenėje ir dabar dar tebėra gyvas pritarimas, kitų kraštų pavyzdžiu, turėti savo prisikėlimo bažnyčią. Juk ši bažnyčia tai bus religinis Lietuvos nepriklausomybės atgavimui pažymėti paminklas. Kitos valstybės savo laisvės atgavimui pažymėti turi didelius paminklus, arkas, obeliskus, o lietuvių tauta ligšiol nieko neturi.

Šia proga pažymėtina, kad Prisikėlimo bažnyčia tarnaus ne tik religijos reikalams. Ji bus religinė lietuvių tautos šventovė, kokios lietuviai dar neturėjo. Šiuo metu žuvusių dėl Lietuvos laisvės pagerbimas kasdien vyks tik Kaune, Vytauto Didžiojo muziejaus sodelyje. O kai bus pastatyta Prisikėlimo bažnyčia, tai toksai pat pagerbimas vyks ir joje. Yra numatyta, kad vakarais bažnyčios bokšto 65 metrų aukštumo viršunėje uždegami galingi žiburiai, kurie apšviės pusę Kauno. Per didžiąsias tautines šventes toje bažnyčioje bus skambinama galingais varpais. Tuo tarpu bažnyčioje varpams gaudžiant, bus skaitomas lietuvių tautos Dieviškąjai Jėzaus Širdžiai pasiaukojimo aktas ir giedamas padėkos himnas.

Šioje Prisikėlimo bažnyčioje dar bus įrengtas Tautos panteonas. Jame bus laiduojami garbingi, lietuvių tautai nusipelnę vyrai.

Vilniaus Krašte Lenkai Statys Pilsudskiui Paminklą

Kai pereitų metų pavasary mirė Lenkijos diktatorius maršalas Juozas Pilsudskis, lenkai tuojau susirupino statyti jam paminklus ar kuriuo kitu budu įamžinti jo atminimą. Šiems paminklams statyti yra sudarytas vyriausias komitetas. Dabar šis komitetas lenkų spaudoje paskelbė sąrašą vietų, kuriose bus pastatyti Pilsudskiui paminklai, užmurytos lentos ir t.t. Įdomu pažymėti, kad tame Saraše nurodyta gana daug vietų pavergtame Vilniaus krašte. Vilniaus krašte Pilsudskiui paminklai stovės šiose vietose: Švenčionių apskr. žuliavos kaime, kuriame kaip manome, gimė Pilsudskis; Vilniaus — Lydos ruože, Bastunų geležinkelio stotyje, iš kurios rusų laikais Pilsudskis išsiuntinėjo draudžiamo lenkų social demokratų laikraščio "Rabotnik" kelis numerius; Vilniaus — Podbrodzės ruože. Bezdanų geležinkelio stotyje, kurioje Pilsudskis su savo bendraminčiais padarė garsųjį pašto apiplėšimą; netoli Lydos, Lipniškių kaime, kuriame buvo pirmoji slapta laikraščio "Robotnik" spaustuvė; Lydos —Vosiliško ruože, Skšybovieco geležinkelio stotyje, kurioje lenkams veržiantis į Vilnių 1919 metais balandžio 15 d. buvo jų kariuomenės štabas; Lydoje, kurioje lenkams veržiantis į Vilnių 1919 m. balandžio 17 d. buvo jų kariuomenės štabas; dėl pastarosios priežasties paminklai dar bus Lydos apskrity Varonavos kaime ir Benikompe, iš kur Pilsudskis su pagrobtu traukiniu atvyko į okupuotą Vilnių. Be to, paminklai dar bus statomi Smargonėje, Melodėčnoje ir kitur.

Mums yra ypač reikšmingas lenkų noras kuodaugiau vietų Vilniaus krašte surišti su mirusio maršalo Pilsudskio vardu ir iš jų padaryti lyg naujas lenkų "šventoves".

Lietuvoje Beraščiai Bus Visi Išnaikinti

Prieš Didįjį karą Lietuvoje tik retas žmogus mokėjo skaityti ir rašyti. Kas nors, norėdamas savo giminėms parašyti laišką, "gramotno" žmogaus turėjo ieškoti visoje plačioje apylinkėje. Dabar laikai visiškai pasikeitė. Dabar jau sunkiau rasti neraštingus žmones. Tiesa, tokių dar pasitaiko senyvo amžiaus žmonių tarpe. Bet jaunesnieji jau visi išėję įvairias mokyklas.

Lietuvoje kovojant su neraštingumu, buvo organizuojamas platus liaudies universitetų tinklas. Dabar švietimo ministerijoje yra kilęs sumanymas sudaryti tam tikrą komisiją, kuri turėtų rasti priemones neraštingumui visiškai išnaikinti. Manoma, kad visi suaugusieji, bet nemokantieji rašyti ir skaityti, turės lankyti tam tikrus vakarinius kursus. Tsb.

BIRUTĖS SALDAINIAI ŠVENTĖMS

BIRUTĖS SALDAINIAI

Ką tik atsiųsti iš Lietuvos Kalėdų šventėms. Lietuvoje gaminti iš skanių vaisių ir saldumynų ir yra tinkama dovana visiems.

Šių saldainių dėžutė susideda iš keliolikos aukštos rušies saldumynų, kurie parsiduoda už 75c svaras, gi už $1. su persiuntimo lėšomis.

Prisiųsk mums tamstai užtai $1. mes prisiųsime dežutę tų vaisinių, ką-tik iš Lietuvos atgabentų saldainių.

Palaikykime Lietuvos pramonę. Naudokime iš jos įgabentus produktus — lietuviškus saldainius. Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

STALUPĖNUOSE SPAUSDINAMI UKININKUS KURSTANTIEJI ATSIŠAUKIMAI

Praėjusių metų rudenį įvairiose Suvalkijos vietose buvo pasirodę spaustuvėje spausdinti nelegalųs atsišaukimai, raginą ukininkus streikuoti, nemokėti mokesčių, priešintis valdžios atstovams ir t.t. Jau ir tada valstybės saugumo organai nustatė, kad tie atsišaukimai yra spausdinami ne Lietuvoje, bet užsienyje, tačiau tam įrodyti dar neturėta konkrečių davinių. Kadangi saugumo organai buvo įsitikinę, kad šitie atsišaukimai yra spausdinti ne Lietuvoje, buvo padėtos visos pastangos išaiškinti šių atsišaukimų autorius, kurioj spaustuvėj jie buvo spausdinti, kuriuo budu atgabenami į Lietuvą ir kas labiausiai yra užinteresuotas tų atsišaukimų platinimu. Pagaliau, saugumo organams pavyko sužinoti, kad š. m. kovo mėn. 14 d. Suvalkijos streikininkų grupė rengėsi vykti į Vokietijos pasienį parsigabent Vokietijoj spausdintų atsišaukimų, kurstančių ukininkus streikukoti. Sekimo keliu buvo nustatyta, kad atsišaukimus pasiims iš Kaupiškio kaimo laukų, Vištyčio valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje. Kovo mėn. 14 d. 20, 30 val. atsišaukimų pasiimti į minėtą vietą atvyko 5 asmenys. Saugumo organai čia juos ir norėjo suimti, tačiau 3 atvykusiems, pasinaudojus tamsa, pavyko pasprukti, ir tik du su visais atsišaukimais buvo suimti. Vienas tų dviejų yra Alfonsas Petrauskas, sunus Anupro, gimęs 1908 m. Būdviečių kaime, Pajevonio valsč., Vilkaviškio apskr., baigęs pradžios mokyklą, turto neturi, gyvena pas tėvus, turinčius 31 ha. ukį, nuo 1925 m. priklauso "Pavasario" sąjungai ir yra Pajevonio "Pavasario" kuopos iždininkas. Antrasis — yra Kostas Šiugžda, sunus Simo, gimęs 1911 m. Užupių kaim, Pajevonio valsč., Vilkaviškio aps., baigęs pradžios mokyklos 2 skyrius, gyvena pas tėvus, turinčius 10 ha ukį, stalius, nuo 1935 m. priklauso "Pavasario" sąjungai, Trilaukių kuopai. Atsišaukimų jiems buvo atgabenta iš Vokietijos apie 30.000 egzempliorių, apie 3 centnerius svorio. Atsišaukimai užvardinti "Broliai ukininaki", pasirašyta — "Vyriausias Ukininkų Kovos Komitetas", o gale parašyta — "Kaunas, 20. II. 36". Sulaikytieji su atsišaukimais prisipažino, ir, darant šiuo reikalu kvotą, saugumo organams pavyko išaiškinti įdomių dalykų.

Pasirodo, kad ukininkus kurstantieji atsišaukimai tikrai buvo spausdinami Vokietijoje ir jau trečią kartą. Pirmieji atsišaukimai — "Ukininkai, Naujiakurei, Savanorei" buvo atspausdinti 1935 m. rugsėjo mėn. ir pasirašyti "Ukininkų, naujiakurių ir savanorių Vykdomasis Komitetas", atspausdinta jų per 30.000 egzempliorių. Tų pačių metų gruodžio mėn. ten pat buvo atspausdinti ir kiti atsišaukimai, pavadinti "Broliai Ukininkai", pasirašyti "Lietuviai gelbėti Komiteto" G. V. "skyrius", o gale parašyta — "Spaustuvė: Kaunas, 1935, XI. 15. Karo: cenzuros leista". Šių atsišaukimų buvo atspausdinta žymiai mažiau. Pažymėtina, kad paskutiniųjų atsišaukimų apie 20.000 atspausdinti su žuvusiųjų ukininkų Gustaičio ir Veiverio atvaizdais. Atsišaukimai pasirašyti "Vyrausias Ukininkų Kovos Komitetas. Kaunas, 20. II. 36". Kvotos metu paaiškėjo, kad visi šie atsišaukimai buvo spausdinami Vokietijoje, Stalupėnuose, Fressdorfo spaustuvėj. Be to, nustatyta, kad toj pačioj spaustuvėj buvo atspausdinti ir ukininkams grąsinantieji lapeliai šitokio turinio: "Perspeju tamsta kad prisilaikytum švento įstatymo, neparduok savo ukiškų prodaktu ir nestatys pieną į pieginę ba busi baustas mirtimi ir sunaikytas tave turtas. Vigdomasis Komitetas".

Šitie grąsinantieji lapeliai praėjusių metų rudenį buvo siuntinėjami kai kuriems Suvalkijos ukininkams.

Visi minėtieji atsišaukimai buvo atspausdinti Fressdorfo spaustuvėje su Eitkunų Grenzkomissaro Tietz'o leidimu. Be to, atsišaukimų platinimo reikalais streikininkai dažnai tarėsi su minėtuoju Tietz'u ir Pilupėnu žandaru Urbschat'u. Minėtieji atsišaukimai iš spaustuvės buvo kelis kartus vežami vokiečių administracinių įstaigų automobiliu. Kartu su paskutiniaisiais sulaikytais atsišaukimais buvo rastos ir 2 Fressdorfo spaustuvės sąskaitos už atsišaukimų spausdinimą — vieną sąskaita 50 RM sumos, kita 51 RM.

Sąskaitos-tekstas šitoks:,

"Šiuo tvirtinu gavęs už 30.000 atsišaukimų RM 50. 29 d. II. 1936. R."

Antroje sąskaitoje pažymima, kad gauti likusieji pinigai 51 RM, 14. III. 36. (pas.) R.

Sąskaitos buvo įdėtos į spaustuvės voką, ant kurio yra šitoks vokiškas spaustuvės užrašas, kurio vertimas duodamas:

F. Fressdorf
buv. Alfred Rraak

Knygų spaustuvė (knygrišykla, knygų ir mokslo priemonių prekyba). Stalupėnai.

Tenka pažymėti, kad visų trijų rušių atsišaukimai yra atspausdinti darkyta lietuvių kalba su daugybe klaidų. Taip, pavyzdžiui, atsišaukime "Ukininkai, Naujiakurei, Savanorei" yra 167 klaidos, "Broliai ukininkai" 98 klaidos ir paskutiniuose atsišaukimuose "Broliai ukininkai" 124 kalbos klaidos. Pažymėtina, kad antros laidos atsišaukimuose yra ir gotiškų raidžių. Kaip iš kvotos paaiškėjo, viso Vokietijoje — Stalupėnuose buvo atspausdinta per 80.000 egzempliorių atsišaukimų, apie 7 centnerius svorio, o už jų atspausdinimą, mokant dalimis, buvo sumokėta apie 700 litų. Darant šią kvotą yra sulaikyti 7 asmenys.

Kvotą daro Marijampolės apygardos saugumo policija. Baigus ją daryti ji bus perduota Marijampolės apygardos prokuraturai. ("Lietuvos Aidas")

Ko Siekia Lietuva Savo Užsienių Politikoje

Gruodžio 28 d. Kaune įvyko metinis lietuvių tautininkų sąjungos atstovų suvažiavimas. Jame dalyvavo Prezidentas Antanas Smetona, ministeriai ir kiti aukšti valdžios atstovai. Suvažiavimo metu vyriausybės nariai pasakė ilgas kalbas, kuriose plačiai nušvietė Lietuvos reikalus įvairiose srityse. Užsienio lietuviams yra įsidėmėtina Lietuvos užsienių reikalų ministerio Stasio Lozoraičio kalba, kurioje jis nušvietė Lietuvos tarptautinę padėtį ir nurodė, ko šiandien Lietuva siekia savo užsienių politikoje.

Iš pradžių ministeris Lozoraitis pažymėjo dabartinę tarptautinę padėtį, su kuria yra surišta ir Lietuva. Greta to, jis nurodė ir Lietuvos, kaip Tautų sąjungos nario, prievolės svarbiųjų tarptautinės politikos klausimų atžvilgiu, pabrėždamas, kad Lietuva savo užsienių politikoje ir visų reikalų gynime vadovaujasi tarptautinio bendradarbiavimo dėsniais, paremtais taikinga dvasia ir politinės tikrovės sveiku supratimu. Kalbėdamas apie Klaipėdos konvencijos vykdymo reikalus, ministeris trumpai išdėstė paskutiniuosius įvykius Klaipėdos krašte. Štai tie įvykiai.

Prieš tris mėnesius buvo Klaipėdos krašto seimelio rinkimai. Jie įvyko sunkiomis, iš Vokietijos sudarytomis sąlygomis. Tokiomis sąlygomis jokioje kitoje valstybėje rinkimų nebuvo. Bet Lietuva ir čia parodė gerą valią ir tikslų tarptautinių sutarčių pildymą. Susirinkus naujam seimeliui, buvo sudaryta dabartinė Klaipėdos krašto direktorija. Tačiau ir direktorijos sudarymas ėjo su nuolatiniu Vokietijos spaudos ir jų radio mėginimu paveikti tam tikra kryptimi Lietuvos gyventojų dalį. Net šiuo metu Lietuva, išlaikydama visišką Klaipėdos statuto vykdymą, yra pasiryžusi ir toliau laikytis to statuto vykdymo.

Paliesdamas Lietuvos — Vokietijos santykius, ministeris Lozoraitis priminė, kad Vokietija prieš Lietuvą yra pavartojusi visą eilę ukiško spaudimo priemonių. Tų priemonių tarpe yra ir tokių, kurios yra priešingos abiejų valstybių prekybos ir mažojo pasienio susisiekimo sutartimi. Jau du mėnesiai, Klaipėdos seimelis susirinkęs ir direktorija turi to seimelio pasitikėjimą, tačiau Vokietija prieš Lietuvą nesiliauja tų priemonių vartojusi. Lietuva ne kartą yra pareiškusi savo norą ir pabrėžusi savo reikalus turėti gerus kaimynynius santykius su Vokietija. Tas noras yra ir bus ateityje. Dėl to Lietuva atmeta visus įtarimus, kad jos užsienių politika esanti svetimoje įtakoje. Lietuvių tauta, atstačiusi savo valstybę, yra pasiryžusi tvarkytis taip, kaip ją moko jos istorija ir kaip reikalauja nepriklausomosios tautos garbe.

Štai dėl ko Lietuvos vyriausybė negali pritarti dabartinės Klaipėdos krašto direktorijos vykdomiems žygiams. Tie žygiai, — tvirtai pareiškė ministeris Lozoraitis, — turės buti ištirti Klaipėdos krašto statuto ribose. Juk musų politika Klaipėdos krašte, be ko kita, siekia taip pat teisingumo abiems to krašto gyventojų dalims (lietuviams ir vokiečiams). Tačiau mes negalime leisti pastatyti Klaipėdos krašto lietuvių į tokią padėtį, kurioje jie buvo atsidurę prieš dvejus — trejus metus (Neumanno ir Zaso partijų veikimo laikai).

Toliau, ministeris Lozoraitis dar palietė Lietuvos laikymąsi Italijos — Etiopijos karo atžvilgiu ir tarptautinio saugumo atžvilgiu. Šiuose svarbiuose reikaluose Lietuva dalyvauja tiek, kiek iš jos reikalauja Tautų sąjunga ir tarptautiniai pasižadėjimai. Lietuva taip pat dalyvauja sankcijose prieš Italiją ir dalyvauja tarptautinių sutarčių sudarymuose, jeigu tik ji kviečiama ir mato, kad tos sutartys nėra priešingos Lietuvos reikalams.

Baigdamas, ministeris pabrėžė, kad Lietuvos užsienių politika butų netiksli, jeigu joje nebutų įkvėpta mintis ir jausmas Lietuvos meilei ir pasišventimas jos garbei. Juk Lietuva yra atsakinga ne tik prieš busimą ateitį, bet ir prieš tą geros valios tarptautinę bendruomenę, kurioje jai tenka dirbti. Ir dėl to užsienių politikos naštai palengvinti yra reikalingas visų pasaulio lietuvių darbas, susipratimas, vieningumas, pasiryžimas šalinti kiekvieną pavojų, kuris galėtų gręsti Lietuvai. Juk Lietuvos ramus keliai saugojami taikas ir pasišventimo ženklų — senų kryžių ir Vyčio, kuris niekados nėra suteptas neteisybe ar pražutingos nesantaikos veiksmais. Tsb.

KARAS!

20-to Amžiaus Karas ant Žemės, Jurose ir Ore

Durtuvų grumtynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'O parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"DIEVE, PASIGAILĖK MUSŲ!"

(God, have mercy on us!)
400 pusl. Gražus, tvirti apdarai.
"Nedaugelis likusių knygų su gerais apdarais nupiginta ir parduodama po 1.00 (su persiuntimu)".
Pinigines perlaidas (money order) siųskit:

Amerikos Lietuvis
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Parinktini Veikalai Lietuviškam Teatrui

1)—ATGAILA—
Trijų aktų tragedija. Parašė Jonas Steponaitis. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 3 moterys. Pusl. 36. Kaina 25c.

2)—Atsiliepė Širdelė—
Vieno veiksmo dramatiškas vaizdelis. Lošia 4 vyrai ir 2 moterys, ir

Grybų Mišinys—
Vaikų teatrui. Lošia mažį berniukai ir mergaitės. Abu veikalukai vienoj knygelėj. Pusl. 32. Kaina 25c.

3)—Bijunėlis—Komedija—
ir drama 4-se veiksmuose 6-se atidengimuose su dainomis. Parašė žymus dramaturgas V. Nagurnoskis. Lošime dalyvauja 15 ypatų. Kaina 50 centų.

4)—DĖDĖ APSIRIKO—
Vieno veiksmo komedija. Parašė Juozas Naruševičius. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pusl. 27. Kaina 20c.

5)—DOROS SARGAS—
3-jų aktų drama, veikalas iš baudžiavos laikų. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 4 moterys. Pusl. 90. Kaina 50c.

6)—Jonas Burbulas—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 3 moterys ir vyras. Pusl. 31. Kaina 25c.

7)—Pirmą ir Paskutinį Kartą—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 2 vyrai ir viena moteris. Pusl. 26. Kaina 20c.

8)—Po Apgarsinimui—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pusl. 28. Kaina 30c.

9)—Sušaldyta Dėdienė—
Vieno akto farsas — komedija. Ši komedija pilna juokų ir gyvumo. Lošime dalyvauja 6 ypatos. Kaina 30c.

10)—VAIKU TEATRUI—
Keturios Metų Dalys, Raudona Kepuraitė ir Pasakų Karalaitė. Abu veikalukai vienoj knygelėj. 15 pusl. Kaina 15c.

11)—Kalėdų Eglaitė—
Fantastinis vieno veiksmo vaizdelis. Lošime dalyvauja 6 ypatos—berniukai ir mergaitės. 19 pusl. Kaina 10c.

12)—Vaikai ir Burtininkė—
Dviejų veiksmo komedeja. Lošime dalyvauja 8 ypatos—vaikai ir mergaitės. 18 pusl. Kaina 10c.

13)—Kalėdų Išvakarėse—
Vieno veiksmo scenos vaizdelis. Lošime dalyvalja 6 ypatos—2 vyrai ir 4 moterys. Pusl. 22 Kaina 10c.

14)—Iš Didelio Rašto Išėjo iš Krašto—
Vieno veiksmo vodevilius. Lošime dalyvauja 5 ypatos—3 vyrai ir 2 moterys. Pusl. 16. Kaina 15c.

15)—Vaikai ir Burtininke—
Dviejų veiksmų komedijėlė. Lošime dalyvauja 8 ypatos, 5 mergaitės ir 3 vaikai. 18 pusl. Kaina 10c.

16)—Tiktai Kaime Musų Laimė —
Vieno veiksmo vaizdelis. Lošime dalyvauja 6 ypatos ir burelis mažų vaikučių. 19 pusl. Kaina 10c.

17)—Išmintingasis Senelis ir Geroji Onutė —
Pasaka — Komedija. Lošime dalyvauja 4 asmenys, du vyrai ir dvi moterys. 22 pusl. Kaina 10c.

Iš čia sužymėtų veikalų-veikalukų, yra jie visi parinktinai pritaikyti Lietuviško teatro scenai. Jų pažymėtos Kainos sudaro $3.65, bet imant visus ant sykio, pasiųsim už $2. Adresuokite šitaip:

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

TIKRAS LIETUVIŠKU BIČIŲ MEDUS

Šitą pavasarį dar tiktai išimtas iš bičių. Aš galiu gvarantuot kiekvieną šio medaus lašelį, kad aš pats išėmiau iš avilių. Mano bičių medus kas metai gauna pirmutinį laimėjimą. Mokestis su pristatymu:

Už stiklinę medaus kvortą 75c
Už galioną $3.00
ir Koriukas Dovanai

Galit ypatiškai kreiptis arba užsakymus del persiuntimo paduot sekančiu adresu

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St. WWorcester, Mass.

VIKTORAS TATARĖLIS

Aš skaitau "Amerikos Lietuvį" jau šešioliktus metus, beveik nuo pradžios jo įsikurimo, ir labai jį įvertinau. Rašo viską objektyviai, teisingai, turiningai ir gražiai. Tai tikras lietuviškas, patriotiškas savaitraštis, kuris savo menkomis lėšomis dirba kulturos dirvoje Tėvynės —Lietuvos kuriamąjį darbą.

Lietuviai Amerikiečiai, išrašykite savo giminėms šį laikraštį į Lietuva ir bus jusų didelė dovana jiems! Trs.

LIETUVIAI!
SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

GRĮŽTA SAULĖ

Gal mažai kas pastebėjo,
Kad dienelės jau ilgėja.
Prisidėjo jau minutė,
Grįžta mylima saulutė!....
Nors dar žiema nesušįla,
Bet saulutė aiškiai kįla,
Širdys smarkiai ima plakti,
Pragyvenom ilgą naktį.....
Lietuvos šalis sniegota,
Žemė pusnimis apklota.
Kur kada laivelis plaukęs,
Storas ledas užsitraukęs.
Žiema rodosi galinga,
Spaudžia šaltis, sniega sninga,
Bet parodys saulė jėgą:
Nugalės ledus ir sniegą!. **Vikt. Tatarėlis**

DEL TAVĘS!.....

Graži pavasario daina,
Man josios amžius negana;
Tik meilė, skausmas, ilgėsys,
Sieloje rudenio naktis!...
Gana mylėt, gana kentėt,
Leisk man nors kartą pailsėt,
Pavargo rankos ir širdis,
Tau meilės himno nerašys...
Krenta man plunksna iš rankų,
Aš nerašysiu tau dainų;
Tai kam rašyt, tai kam rymuot,
Jeigu nenori tu dainuot.
Nors meilės aukuras gražus,
Tiek daug aukų tenai pražus,
Skaudės man širdį visados,
Tai kas, — pasaulis nežinos!...

(Skiriu p. St.) **Zubelių Viktoras**

Siunčiant Pinigus Į Užrubežį

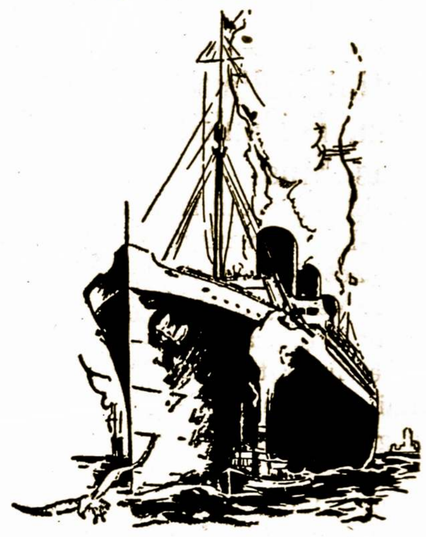

Tukstančiai Worcesterio gyventojų turi priežastį siųsti pinigus į užrubežį laiks nuo laiko giminėms, užmokėti už pirkinius arba kitiems biznio ar šeimynos reikalams.

Jie atlieka tokius pinigų siuntimus greitai ir pigiai pirkdami užsienio čekius Worcester County Trust Company banke. Mes turime skyrių, kurs pasišventęs vien tik šiam darbui, kurs patarnauja visiems Worcesterio gyventojams.

Suteikiama greiti ir tikri pinigų iškeitimų citavimai pagal visų pasaulio šalių valiutas. Del kelionės fondų, keliautojų čekiai ar Kredito Laiškai suteikia gatavų pinigų bile kur.

WORCESTER COUNTY TRUST COMPANY

Worcester: 446 Main Street; 344 Main Street; 16 Franklin Street; Lincoln Square
Fitchburg: 533 Main Street • Spencer, North Brookfield and Barre

Member Federal Reserve System
Member Federal Deposit Insurance Corporation

SARRA

Pirmą sekmadienį po Velykų pripuolė šv. Konstantino šventė Battudos apylinkėj. Battudos sritis toli nusitęsia nuo to paties vardo bažnytkaimio, ir kad pasiekti bažnytėlę, kurioje buvo apvaikščiojama toji sodietiška šventė, reikėjo pereiti slėnį, gojų ir plokštakalne. Bet Battudos gyventojai labai myli savo šv. Konstantiną ir visą ilgą žiemą svajoja apie tai, kaip per gojų, slėnį ir plokštakalnę keliaus pagerbti savo šventąjį dainomis, šokkiais, degtine, baltu ir raudonu vynu.

Kaip gera ir teisinga, kad jie pagaliau turi pramogą. Per ištisą žiaurią žiemą jie dirbo, ganė vargingus, liesus gyvulius, išdirbo ir apsėjo laukus; dabar avys jau turėjo ilgą vilną, laukuose žaliavo javai, gojus žydėjo, o dangus buvo mėlynas. Beliko tik padėkoti šventam Konstantinui už geras viltis, paaukoti kaimenes ir laukus ir gerti, šokti, dainuoti jo garbei.

Sarra Fioreddu irgi svajojo apie šventę, šokius, gražių medžiagų ir netikrų akmenų prekiautojus, bet nedrįso savo noro pareikšti.

Namuose su ja žiauriai elgėsi už tai, kad ji nenorėjo tekėti už turtingo piemens, kuris turėjo šimtą avių, daug arklių ir šunį, ir, kuris buvo pasižymėjęs visoj plačioj apylinkėj.

— Kam man jo avys, jo šuo, — sakė Sarra, — Mattia su savo didele nosimi ir raudonomis akimis išrodo, kaip laukinis žvėris. Jis yra dvidešimt metų už mane senesnis, tas mažiukas storulis. Aš nenoriu, aš biauriuosi juo, geriau mirti!

Ji buvo aukšta, labai gražaus balto veido; nė viena mergaitė visoj apylinkėj neturėjo tokių puikių mėlynų akių, kaip ji. Gal šiek tiek ji buvo vėjavaikiška; ji norėjo ištekėti už gražaus, aukšto, liekno vyro, kurio išsiuvinėtas diržas mergaitės taliją apręstų.

Tėvas ir broliai, šiurkštus girtuokliai norėjo ją išleisti už turtingojo piemens, Mattias ir žiaurai ją mušė. Aplink ji matė tik laukinius veidus ir piktas akis ir girdėjo tik piktus žodžius; pati ji nedrįso nė žodžio ištarti, bet savo nusistatymo nekeitė.

Dar pradžioj balandžio mėnesio tėvas ir broliai su sužadėtiniu pradėjo kalbėti apie busimą šventę. Sarra tą girdėjo, sielojosi ir naktimis verkė. Visi ėjo į šventę, net elgėtos, o ji nedrįso apie tai nė kalbėti!

Tai dar sustiprino jos neapykantą ir biaurėjimasi Mattia. Ji verkė iš įnirtimo ir gniaužė kumščius, pagalvojus apie jį. Sutikus jį, ji nusigręždavo ir išblykšdavo iš apmaudo.

Tuo tarpu atėjo ir praėjo Velykos ir prasidėjo pasiruošimas šventei.

Buvo iškepta balta duona ir saldus pyragaičiai, atneštas iš užtvaros ėrytis, nupirkti apelsinai ir nasco (Nasco — Baltas Sardinijos vynas, labai saldus ir stiprus) ir išimtas pirmasis medus.

Sarra krimtosi iš apmaudo ir troškimo: ji sužinojo, kad Mattia neis į šventę ir toji žinia dar sustiprino jos norą buti tenai. Tą naktį ji beveik nemiegojo, o kada anksti rytą atsikėlė, virtuvėje buvo prirengti kelionės maišai, o kieme stovėjo paruošti arkliai.

Ji sukurė ugnį išvirė kavą ir vėl pradėjo verkti.

Tuo tarpu atsibudo tėvas ir piktai paklausė:

— Kas yra, ko verki?

Sarra žlembė dar labiau.

— Ar tu nori su mumis vykti?

Ji nedrįso pasakyti tai ir paslėpė veidą priejuostėj.

— Sakyk, ar nori tu važiuoti, ar ne? — pakartojo tėvas.

— Taip! — atsakė ji bailiai.

— Taip! — pamėgdžiojo tėvas. — Na, po velnių, tad eik apsitaisyk!

Ji bėgte nubėgo į savo kambarį.

Netrukus atsikėlė broliai, suvyniojo savo čiužinius ir pastatė prie sienos.

— Ji inae kartu! — kalbėjosi jie tyliai tarp savęs. Jie atrodė dėl to nudžiugę.

Neužilgo atėjo Sarra, paraudusi ir susijaudinusi; paputusios nuo verkimo akys degė džiaugsmu. Ji jau buvo apsirengusi: užsivilkusi baltutėlius marškinius, naujus batelius ir paauksuotais kraštais staniką; galvą dengė didelė fioletinė damasto skara.

Kada arkliai buvo pažaboti, tėvas ją paėmė ant savo pilkos kumelės. Ir jie jojo per slėnį, gojų ir plokštakalnę, tą šviesų balandžio mėnesio rytą.

Visą kelią nei vienas iš namiškių, nei busimos mošos nekalbėjo su ja; bet ji tuo nesirupino. Ji juokėsi ir plepėjo su kitais keliaunininkais ir buvo neapsakomai laiminga.

Javų želmenyse blizgėjo rasa, gojelyj čiulbėjo paukščiai, o gražus, jauni Battulos vyrai žvilgsniais lydėjo Sarrą. Mėlynos jos akys atsakinėjo žvilgsniams: mes šoksim, mes linksminsimės.

Ir Sarra visą dieną buvo nenuramdomai linksma; ji sutiko drauges, šoko koketavo, šlaikštėsi, kaip ji buvo papratusi.

Tėvas ir broliai gėrė degtinę, baltą ir raudoną vyną, šovė į taikinį, lošė kortomis ir ja visiškai nesirupino.

Ji darė ką norėjo ir negalvojo nei apie Mattia nei apie iškentėtus smugius. Prisipirko žiedų su gltoenais ir žaliais akmenimis ir gavo keletą galantiškų dovanų.

Kada ji pagaliau buvo pavargusi nuo šokių, o bažnytėlės ilgas šešėlis krito ant sumindžiotos pievos, visi turėjo išsiskirstyti. Saulė nusileido, dangus paraudo, tyla ir ramybė nusileido į lygumą. Sapnas pasibaigė.

Daugumas šventės dalyvių buvo jau iškeliavę; beveik visi vyrai girti, moterys melancholiškos. Fioreddu šeima buvo paskutinė, o tėvas gaišo ilgiausiai. Jis taip pat buvo nusigėręs, bet rodėsi daug kvailesnis, negu iš tikrųjų buvo. Jis svyravo, meknojo ir kada užsėdo ant arklio lingavo tai į dešinę tai į kairę. Kumelaitė ėjo taip palengva, kad visi kiti, net prekiautojų vežimai juos pralenkė; įvažiuojant į mišką Fioreddu ir jo duktė liko visiškai vieni.

Jau temo ir Sarra pradėjo bijoti, likusi viena su nusigėrusiu tėvu. Ji bandė varyti kumelaitę, mušdama jai kulnu per šoną, bet toji tik pajudino uodegą ir ėjo palengvėle; visą dieną ji ganėsi, todėl nebuvo reikalo skubėti prie ėdžių.

Fioreddu užmigo. Užėjo naktis; balsai pėsčiųjų ir girgždėjimas vežimų dingo tolumoj.

— Šv. Konstantinai, padėk mums! — kalbėjo Sarra pilna nerimo, — nes kitaip mes tik rytoj pasieksime namus.

Staiga ją nukretė šiurpas; jai pasirodė, kad tarp medžių stovėjo Mattia — arba, gal but, velnias? Ji garsiai suriko ir nusitvėrė tėvo, nes Mattia pašoko ir sulaikė arklį.

Jis buvo apsiginklavęs revolveriu ir peiliu ir išrodė kaip banditas. Už jo stovėjo du vyrai; Sarra pažino, kad tai buvo jo tarnai.

Mergaitė nujautė, kad jis nori juos apiplėšti ir garsiai šaukė pagelbos. Fioreddu nubudo.

— Kas yra? — paklausė jis šiurkščiai. — Ko tu nori, Mattia?

— Nulipk, — įsakė tas, — palik man dukterį ir arklį, o pats eik namo pėsčias. Aš grąžinsiu viską geram stovy.

Fioredddu pradėjo juoktis:

— Cha, cha, cha, tu juokus krėti. Ar tu nori dabar į šventę? Mes jau grįžtame.

— Taip išrodo, — atsakė Mattia, — ar lipsi gera valia ar aš turėsiu jus priversti?

— Ne, ne! — suriko Sarra. — Nepalik manęs, tėve! Aš viską darysiu, ką tik jųs pareikalausite, tik neapleisk manęs dabar!

Buvo veltui. Jos riksmas skambėjo miške, ir nors ji su kojomis ir rankomis gynėsi, pusgyvė iš išgąsčio buvo plėšiko galioje.

Fioreddu juokėsi ir kalbėjo visokias kvailystes pasilikęs vienas miške; plėšikas nusivedė Sarrą į savo namus.

Ją pasitiko Mattias sesuo, biauri, tamsi, storonis lupomis moteris ir bandė mergaitę nuraminti.

— Nebijok, mano balandėli, — kalbėjo ji, — niekas tau nė plauko nepalies; rytoj Mattia grąžins tave ir arklį į namus. Netrukus jųs susituoksite, mano balandėli, tik buk rami.

— To nesitikėk! — atkirto Sarra su panieka. — Jųs esat kaip miško žvėrys, už tavo brolio aš neisiu niekad.

— Ko tu nori, miela sese, — kalbėjo moteris, tiesdama ant grindų čiužinį. — Kas tavęs norės vesti? Po viso šito? Eikš, gulkis ir miegok ramiai; pas mano brolį gyvensi kaip karalienė. Ko tu dar nori? Gulkis tik, Sarina. Rytoj, anksti išsivirsime kavą ir vyksime visi į kaimą, kur Mattia nupirks tau vestuvių dovanas: aštuonius žiedus su brangiais akmenimis, sidabrinį medalijoną, išsiuvinėtus batelius ir puikią, raudoną, kaip gvazdikas skarą. Sarra nusigręžė nuo jos ir įlindo į kampą. Ak! Dabar ji viską suprato: visą tą biaurią istoriją jie sugalvojo: Mattia, jos broliai ir tėvas! Ką gi galėjo tokiems žvėrims padaryti?

Ji galėjo nueiti į teismą ir juos įskųsti. O paskui? Juos nuties, bet ją niekas nenorės vesti. Visi manys, kad ji su Mattias šunimi praleido naktį ir niekas daugiau į ją pažiurėti nenorės.

Ji ilgai raudojo ir mainavo; tik prieš rytą, visai nuvargusi, aprimo. Snaudulio apimta ji galvojo: tie miškiniai žvėrys mane nugalėjo; bet dabar atena mano eilė! Ak, mieli broleliai! Jųs manote Mattias turtu pasinaudoti? Aą busiu ponia ir jųs, kaip nušašusius šunis išvysiu. O tu, Mattia, ar tu manai ištikimą žmoną turėsiąs? Aš ištekėsiu už tavęs, bet tu apsigausi save, žvėry...

Ir ji užmigo.

Išvertė J. M.

JUOKAI

Vincukas: — Žinai, mamyte, dabar aš jau nebesėdžiu paskutiniajame suole. Jau mane perkėlė į pirmąjį.

Motina: — Ot, tai geras vaikelis. Še tau dvidešimt centų— nusipirk saldainių. O už ką tave perkėlė į pirmąjį suolą?

Vincukas: — Paskutinis suolas sulužo.

Negras giriasi: — Pas mus Afrikoj taip karšta, kad net ašaros išdžiusta.

Amerikos indėnas atsako: — O pas mus dar karščiau. Pas mus vištas reikia lesinti ledo gabaliukais, nes kitaip jos deda išvirtus kiaušinius.

Pirmas girtuoklis: — Ot, gerai, kad mano žmona nežino, kur mudu vakar buvome. Kitaip ji man užkurtų pirtį.

Antras girtuokils: — O kur mudu buvome?

Pirmasis: — Ot, šito ir aš negaliu atsiminti.

— Žinai, aš turėjau tokį greitą arklį, kuris pusę valandos galėdavo bėgti kartu su traukiniu, — giriasi vienas čigonaš.

— Et, tai niekis, — sako kitas.

— Aš turėjau tokį arklį, kurio niekas nepavydavo. Kartą mane užklupo lietus. Mano sartis taip pasileido lėkti, kad lietus negalėjo musų pavyti. Tuo tarpu per penkiasdešimt žingsnių paskui mus bėgęs šuniukas visą laiką plaukė vandeniu.

Mokytojas: — Pasakyk man, Jonelį, kaip vadinosi tas paukštis, kurio dabar jau nebėra pasaulyje?

Jonelis: — Višta, ponas mokytojau.

Mokytojas: — Kaip tai višta? Argi vištų nebėra?

Jonelis: — Nebėra, ponas mokytojau — vakar mama išvirė paskutinę.

Jei nori žinot kas pasauly dedasi, Skaityk Savaitinį Amerikos Lietuvių Laikraštį.

Naujos Knygos

Vaikų Auklėjimo Vadovėlis Motinoms	35c
Aukso Knygelė, Apie Mandagumą Vyrams	35c
Paskaitykim, apsakymėlių rinkinys	50c
Pasakojimai Iš Gyvulių Gyvenimo	$1.00
Laiškai Busimąjai Sužadėtiniai	75c
Dramblys Karis, (Mukerdži)	$1.00
Šešėlių žmonės, Sacchetti	50c
Meilės Prakeiktos Sielos	75c
Mokslo Pasakos Ir Pasakojimai	$1.00
Pirmieji žmonės Mėnulyje	$1.40
Juros Vilkai, 2 Tomai	$1.50
Snaudžiantis Milžinas	$1.40
Paslaptingas Radinys, Nikas Karteris, 63 pusl. knygelė	35c
Rudolfo Valentino Gyvenimas, E. Ramond	50c
Kaip Apsisaugoti Nuo Ligų, Dr. E. M. Geravičius	50c
Į Aukso šalį, Joseph Spillman, S. J.	50c
Pilsudskis, Aldanavo	50c
Žydų Rinktinės Apysakos, Vertimai	$1.00
Dubrovskis, Puškino	50c
Mėlynoji Ranka, E. Wallace	$1.00
Zuzi Soka, A. Narkevičius	$1.00
Durys Su Septyniais Užraktais, E. Wallace	$1.00
Dvasios ir žmonės, Z. Lagerloff	50c
Šarunas, B. Sruoga	45c
Žaliasis Miestas, P. Mašioto vertimas	60c
Juodoji Knyga	$1.00
Šventoji Gėlė, J. Kazėno vertimas	$1.00
Canterville Vaiduoklis, J. Jablonskio vertimas	35c
Saulės Sunus, J. London	50c
Nepaprasti Nuotikiai Arsenijaus Lupino Auksinis Trikampis	50c
Vagis Džentelmenas A. Lupenas	75c
Esmaičio Sakalėlis, 1928 m. laida	$1.00
Esmaičio Sakalėlis, 1929 m. laida	$1.25
Spindulėlis, Skaitymai mokiniams	75c
Negyvoji Gamta — Oras — Vanduo — žemė	35c
Arsenijus Lupenas Prieš Sherloką Holmes	75c
Pamokslai Idėjos Broliams	25c

NAUJI TEATRU VEIKALAI

1. Šėtono Karalystė, P. Vladimirovas, Dviejų Vaizdų Pasaulinė Tragedija	50c
2. Perkunija, A. Ostrovskio — Penkių Veiksmų Drama	50c
3. Tėviškė, 3 Veiksmų Tragedija, A. K. Puidos vertimas	50c
4. Dramos, A. K. Puida	$1.00
5. Mano Taurė, P. Vaičiunas	50c
6. Potašas ir Perlamutras	50c

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Vietos žinios

Jei Ketini Keliaut Lietuvon, Teiraukis Pas Mus

Dabar kaip tik laikas kelionės reikalus sutvarkyt, tai yra, sužinot kada atvažiavai į Suv. Valstijas, kuriuo laivu ir linijai, ar turi gimimo metrikus; tie visi dokumentai reikalingi del gavimo sugrįžimo popierų, vizos ir pasporto. Del pasporto ir sugrįžimo popierų reikalinga nusitraukt pustuzinis 2x2 colius paveikslų.

Daugumas žmonių kalba, kad esą norėtų vykt Lietuvon, bet bijo karo. Mes norėtumem pasakyt kad karo pavojaus iš Suv. Valstijų pusės nesimato. O Suv. Valstijų pilietis ar nepilietis gali saugiai vykt į bile šalį ir taip-pat saugiai grįžt atgal, tik suprantama kad reikia turėt atatinkamus grįžimui dokumentus.

Amerikos Lietuvio agentura viską prirengia kas tik kelionei reikalinga. Kiekvienas lietuvis, keliaudamas per viršminėtą agenturą bėdos neturės.

Teiraukitės šiandien.

Amerikos Lietuvio
Agenturos Skyrius

Labdarybės Dr-jos Parengimas ir Kiti Veikimai

VAKARIENĖ

Labdarybės draugija rengia didelę ir skanią vakarienę Maironio Parke, balandžio 19-tą, sekmadienį, 5-tą valandą po pietų. Svečiai bus pavaišinti sveikais valgiais, lengvais ir sunkiais gėrymais. Kas neims dalyvumą tikrai gailėsis, nes bus viskas parupinta kuo puikiausiai. Rengimo komisija baigia savo paruošimo darbą, tai daugiau nieko nereikia, tiktai kuo daugiausia svečių. Kviečiam visus lietuvius, senus ir jaunus, iš arti ir toli atsilankyt į šią didelę vakarienę.

Užsibaigus vakarienei, prasidės šokiai, grajis F. Juška su savo orkestra. Galėsit šokt per visą naktį, nes pirmadienį išpuola patriotų diena ir nereikės eiti į darbą. Gerbiamieji Worcesterio ir apielinkės lietuviai, mes turime daug įvairių draugijų, taipgi visokiais vardais, bet tik vieną labdarybės draugiją, kuri šelpia visus nelaimėje nežiurint kokių pažiurų žmogus butų — draugijai visi žmonės lygus. Privalome kuo skaitlingiausiai imti dalyvumą ir paremt tokią draugiją.

MĖNESINIS SUSIRINKIMAS

Labdarybės draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks ateinantį antradienį, 7:30 valandą vakare, Šv. Kazimiero bažnytinėje svetainėje. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes yra labai svarbių reikalų aptarti. Pageidaujama, kad atsivestumet po vieną naują narį prirašyt. Vajaus laikas baigiasi su šiuo mėnesiu, gi antradienio vakare nariai bus prirašomi į Labdarybės draugiją sekančia tvarka: neturintieji 40 metų su nemokamu įstojimu, gi nuo 40 iki 45 metų puse įstojimo mokesties, gi nuo 45 iki 50 metų pilna įstojimo mokestimi. Dabar Labdaringa draugija turi ir pašalpinį skyrių, tai naudokitės šiąja proga.

P. Račila, korespondentas

Telefonuokite Dial 4-3236
Padėkite Sankrovon Jusų
Kailius
Pas
Pasitikėtiną Krautuvę!
Gross Strauss Co.
Kailių Krautuvė Nuo 1885 Metų
Siulo Moderniškus, Oro-Šaldomus
SKLIAUTUS KAILIAMS!

Lietuvių Radijo Programa

Prašome užsistatyt savo radijus — WHDH stoties (830 kilocikliaus) kaip 9:30 ryte šį sekmadienį.

Programos dalyviai: 1. — Jono Dirvelio orkestra iš Worcesterio. 2. — "Gabijos" merginų kvartetas iš So. Bostono. 3. — Marijona Milteniutė, dainininkė, iš Montello. 4. — Andrew Yuga, komikas iš So. Bostono.

Prašome neužmiršt parašyt laišką ar atvirutę į stotį WHDH, pranešdami kaip patiko programa arba prašykite kokias dainas norėtumet išgirst? Adresuokite: Radijo Korporacija, 73 Farragut Rd., So. Boston, Mass.

Pirmieji Šokiai Po Velykų

Šv. Jurgio lietuvių pašalpinė draugija rengia pirmuosius šokius šeštadienį, balandžio 18-tą, 7-tą valandą vakare, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje. Šie pirmieji šokiai po Velykų tai nėra paprastas parengimas, bet draugijos metiniai šokiai ir su iškilminga vakariene. Šokiai įvyks viršutinėje svetainėje, o vakarienė žemutinėj svetainėje. Viskas taip surengta, kad visi svečiai butų patenkinti.

Kuo gabiausi kepėjai paruoš skaniausią vakarienę. Puota bus paruošta tikrai kuo puikiausiai galima. Rengėjai dabar yra pilnai apsirupinę su šiais šokiais ir tikisi, kad sulauks daug svečių. Worcesterio ir apylinkės lietuviai yra kviečiami atsilankyti skaitlingai į šį parengimą. Įžangos bilietas kainuoja 50 centų ypatai vakarienei ir vien tik šokiams įžanga yra tik 25c. V. K.

Nepaprastas Susirinkimas

Senų žmonių Pagalbos Draugijos nepaprastas susirinkimas bus sekantį sekmadienį, 19-tą balandžio, L. U. W. name, 2-trą valandą po pietų. Visi nariai, narės ir pritarėjai šios draugijos prašomi skaitlingai atsilankyti, nes yra labai daug svarbių reikalų aptarti. Kuriems rupi ateities likimas, nepamirškite skaitlingai atsilankyti į šį susirinkimą. Valdyba

Teismo Žinios

Vilma Kolpas, vidurinio amžiaus geltonplaukė, iš Cherry Valley, Mass. apskundė Juozą Gilių, iš to pačio miestelio, reikalaudama $5,000 už sulaužymą prižadą. Abudu yra iš Lietuvos. Juodu buvo susipažinę per penkis metus ir tuo laiku, Gilis dažnai ją perstatydavo savo draugams kaipo jo businčią žmoną. Vilma Kolpas, taipgi pranešė, kad ji paskolino jam pinigų ir jis visuomet prisimindavo, kad ateity vesis su ją. Vasario 1934 metais, jis prašė jos apsivest, bet Gilis tada neketino ir dabar neketina priimt vedybų apeigas. Vilma Kolpas yra namų ruošos darbininkė, gi Gilis yra dratauės darbininkas. Vilma Kolpas teismo reikalus aprupina adv. Ben Mendelsohn, Slater budinke.

Kreipkitės Prie Musų Pirna Negu Atnaujinsite Bile Kokią Apdraudą!

Del Didelių Sutaupinimų visose apdraudos rušyse susitarkite su mumis be atidėliojimo!

Suteikiam visas informacijas nemokamai

YESHINSKAS INSURANCE AGENCY
12-A Vernon St. Dial 3-3784
Worcester, Mass.

Bus Vestuvės

Elzbieta A. Krukoniutė ir Antanas F. Kulesza buvo šią savaitę keletą kartų pagerbti iš priežasties jų susižiedavimo. Šios jaunos porelės sutuoktuvės įvyks šeštadienį, balandžio 25-tą, 9-tą valandą ryte, Šv. Kazimiero bažnyčioj.

Antradienio vakare, jaunieji buvo pagerbti savo skaitlingų giminių ir draugų, jaunosios sesers, ponios Walter Moisze, namuose, 23 Penn alėjos. Susirinkę svečiai apdovanojo jaunuosius brangiomis dovanomis del pradžios šeimyninio gyvenimo. Visi buvo skaniai pavaišinti ir apturėjo labai linksmą laiką.

P. N. A. svetainėje, 49 Lafayette gatvės įvyko kitas jaunųjų pagerbimas, surengtas Antano tėvų, Julės ir Julijono Kuleszų. Artimieji giminės ir draugai, susirinkę skaitlingai apdovanojo jaunuosius pinigais ir suteikė daug nuoširdžių sveikinimų ir linkėjimų. Svečiai buvo pavaišint skaniais užkandžiais ir gėrymais ir grajinant orkestrui, šoko iki vėlai. Elzbieta, Antano ir Veronikos Krukonių duktė, taipgi jaunasis Antanas yra labai gerai žinomi tarpe vietinio lietuvio jaunimo.

Pagerbė Jaunąją

Balandžio 14-tą, antradienio vakare buvo surengta pagerbimas panelei Marijonai Žičiutei, kurios sutuoktuvės su Broniu Karpavičiu įvyks šeštadienio ryte, 8:30 valandą, Šv. Kazimiero bažnyčioj. Jaunosios brolis Pranas Žičius, jos giminės ir draugai surengė pagerbimą, Lietuvių svetainėje, Endicott gatvės. Atsilankė labai daug svečių. Visi buvo pavaišinti skaniais užkandžiais ir gėrymais. Smarkus muzikantai griežė šokiams. Svečiai apdovanojo jaunąją gausiomis dovanomis — pinigais ir brangiais daiktais dėl gyvenimo pradžios. Rep.

IEŠKOJIMAS

Paieškau savo gimines, mirusio Juozo Valinsko vaikus, kurie gyvena apie Mahonoy City, Pa. Šioji Valinskų šeimyna paeina iš Šleinų kaimo, Kalvarijos valsčiaus, Mariampolės apskrities. Labai norėčiau susirašyt su savo giminėmis, pusbroliais ir pussesėrėmis. Kurie žino apie juos arba jie patys malonėkite kreiptis šiuo adresu: **J. Sinkevičius, 68 Waverly Street, Worcester, Mass.**

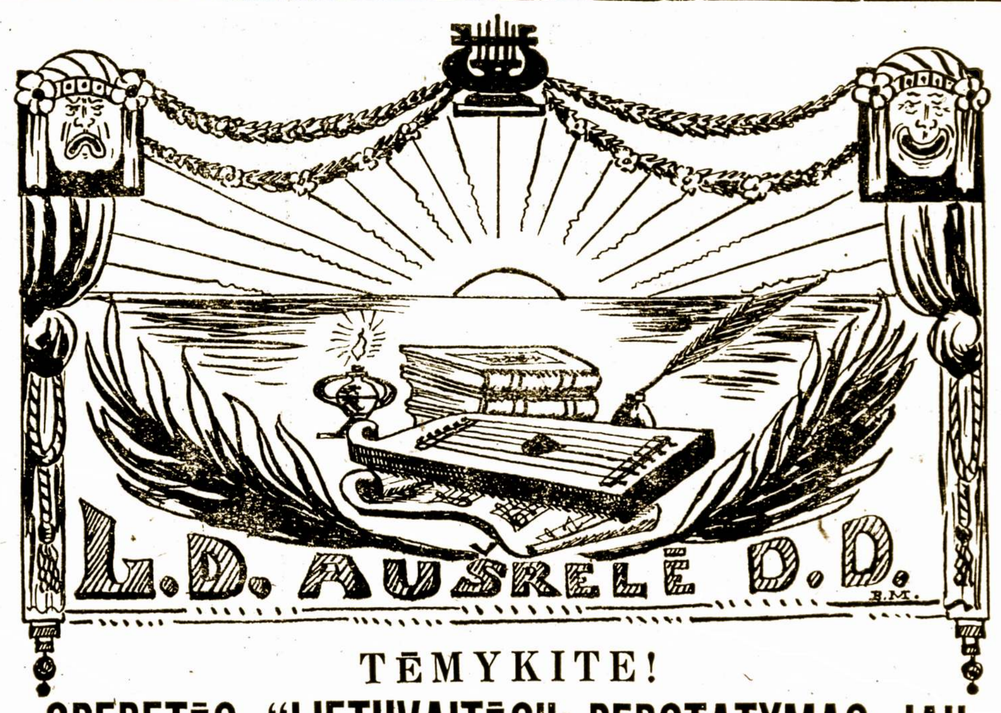

TĖMYKITE!
OPERETĖS "LIETUVAITĖS" PERSTATYMAS JAU ČIA PAT

Operetė "Lietuvaitė" bus suvaidinta sekantį sekmadienį, balandžio 19-tą, 7:30 valandą vakare, L. U. Klubo svetainėje, 12 Vernon St.

Aušrelės choras, vadovaujant Jonui Dirveliui, perstatys šį muzikališką veikalą. Sekantieji artistai atliks vadovaujančias roles: Alena Čenienė — Alenutė, Jauna Lietuvaitė; M. Skriskienė — Banaitienė, Alenutės motina; Petras Skriskis — Ignas, studentas, Alenutės mylimasis; Katarina Geruliutė — Nastute, Alenutės draugė; Jonas Emkus — Žydas; ponia Kulbienė, Alena Kulokaitė, Alenutės Kaimynai; Pranas Blažys — Tarškus; Juozas Kamandulis — Adomukas; visas choras — jaunimas. Taipgi Lietuvių Benas ims dalyvumą programoje. Julė Rogliutė bus vakaro pianistė.

Tokia turininga programa pirmą kartą suruošta Worcestery. Worcesterio ir apylinkės lietuviai nepraleiskite progos ir pamatykite šią operetę, nes tai paskutinis parengimas šį sezoną. Aušrelė užprašo visus lietuvius sekanti sekmadienį.

RENGĖJAI

Julė Metrikaitė, žymi dainininkė, Nesenia Sugryžus iš Lietuvos, Dainuos Mechanics Hall, Trečiadienį, Balandžio 22-trą

BUS NEPAPRASTAS "MINSTREL SHOW"

Visa Aušros Vartų parapija su nepaprastu smarkumu rengiasi prie savo metinio "Minstrel Show". Choras susidedantis iš 150 jaunuolių su nepaprasta energija rengiasi išpildymui nepaprasto programo. Visos komisijos, ir jų pavieniai nariai, dirba su nepaprastu stropumu. Choro vedėjas J. Balsis su nepaprasta energija ir uolumu, lavina chorą, ir atskirus programos dalyvius.

Kodel taip? Juk tai kasmetinis įvykis? Štai priežastis: Pirma, pelnas iš šio vakaro skiriama bažnyčios išbaigimo fondan, o visos parapijos troškimu šiais metais yra — išbaigti bažnyčią.

Antra: Programa rengiama ant naujos idėjos, ant naujo principo.

Programos pamatas — mokyklos jaunuomenė ir visa programa remiama ant to idėjos.

Kita naujenybė — tai masinis dainavimas lietuviškų liaudies dainų. Visi žiurėtojai netik klausys programos, bet taipgi turės progos joje aktyviai dalyvauti.

Į programą kviečiama ir renkama geriausios apielinkės pajiegos, o visos programos apvainikavimu bus p-lės Julės Metrikaitės pirmutinis pasirodymas, sugryžus po pasekmingos darbuotės iš Lietuvos.

"Minstrelio" chore yra apie 150 balsų, merginų ir vaikinų. Dainos kurios bus dainuojamos yra visos žymios lietuviškos ir angliškos. Aušros Vartų choras padainuos kelis speciališkus numerius abejose kalbose. Šeši juokdariai buvo išrinkti iš sekančių vaikinų: H. Karlonas, V. Akštenas, A. Trumpaitis, K. Katinas, P. Aikšnoras, A. Vieraitis, J. Matačinskas, P. Reinys, A. Reinys, J. Urbec ir J. Danieliūs. Laike minstrelio ir šokiams grajis Al Kane su savo muzikantais, vienas iš geriausių orkestrų Worcestery. Jonas Marcinkus bus programos perstatytojas.

Žmonės nujaučia ir įvertina šio nepaprasto programo svarbą, ir reikšmę; užtai pirko patys, ir išpardavė nepaprastai daug tikietų. Gerb. klebonas pradžioje savaitės pareiškė kad tikietų išparduota jau visai arti dviejų tukstančių, ir tikisi kad pabaigoj šios savaitės, kuomet tikietų pardavimas bus uždarytas — pasieks virš dviejų tukstančių.

Kita nepaprasta aplinkybė tai, kad programa šiais metais rengiama erdvioj ir puošnioj "Mechanics Hall", trečiadienį, bal. 22-rą. Visą programą lydės pasižymėjusi Al Kane's orkestras. Tad-gi drąsiai galima pareikšti bus nepaprastas Minstrel Show.

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 5-2310

Ofiso Tel. 5-2576 Room 527
Charles W. Tamulonis
Lietuvis Advokatas
Namų Tel. 3-3631
390 Main g-vės—Worcester, Mass.

DR. K. MICHALSKI
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8 vak.
Nedėliomis ir Šventėmis pagal sutartį
15 Vernon St. — Worcester
DIAL 5-8562

F. A. Vaišnora, M. D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos ir nuo 6—8 vakare
(Sekmadieniais sulig susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcestery

R. V. Westlin, M. D.
Gydytojas
Baigęs Mokslą Suomijoj
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-11 ryte; nuo 2-3 dienos ir nuo 7-8 vakare
Trečiadieniais — nuo 10-11
45 Prospect Gatvės
Fitchburg, Mass.

T. J. COONEY CO
PARINKTI ir IMPORTUOTI
Vynas — Degtinė — Alus
Pristatymas ir Patarnavimas už Dyką
Neskaitome už Alaus Dėzes
MES KALBAM LIETUVIŠKAI
Tel. Dial 2-9960
82 Millbury St. — Worcesteryje

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Sykį Pavalgyt ir Pasisveėiuot Naujai Įrengtuose Budelėse.
49 Millbury Gatvės

"Russian Cleercoal"
ANGLYS
Aukštos Šilumos ir Mažiau Bačkutės Pelenų iš Vieno Tono Pabandykite
Doherty Coal Co.
34 Franklin St.—Worcester, Mass.
Sankrova: 241 Southbridge St.

TRYS DEVYNIOS

Tai vaistai, kurie gydo ir stiprina kraują nuo įvairių ligų. Tas trijankas atgabeno tiesiai iš Palangos į Worcesterį vienas lietuvis amerikietis — Kaulakis. Jis buvo sustojęs Amerikos Lietuvio knygyne ir paliko po porą tuzinų pakelių keturių rušių gyduolių — dvi rušys Trijų Devynerių, viena rušis parsiduoda po doleri, o kita po 75c pakelis,

Taipgi paliko dviejų rušių arbatas, kurių pakelis parsiduoda po 50 centų. Ant kiekvieno vaistų pakelio yra parašyta nurodymai kaip tą gydančią arbatą reikia vartot,

Norėdami įsigyt pakelį, kreipkites Amerikos Lietuvio krautuvės adresu: 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Švęs Patriotų Dieną

Šiais metais, Patriotų Diena išpuola sekmadienį, tai šventė bus paminėta pirmadienį, balandžio 20-tą. Didžiuma Worcesterio fabrikų kelina tą dieną nedirbti, bet krautuvės bus atidarytos.

PUPKAITĖS-GINKAUS VESTUVĖS

Pranciška Pupkaitė ir Alfonsas Ginkus susituokė pirmadienio ryte, bal. 13-tą, Šv. Kazimiero bažnyčioj, 9-tą valandą. Po vestuvių įvyko puota jaunosios tėvų namuose. Po kelionės į New Yorką ir Washingtoną, jaunavedžiai gyvens Worcestery.